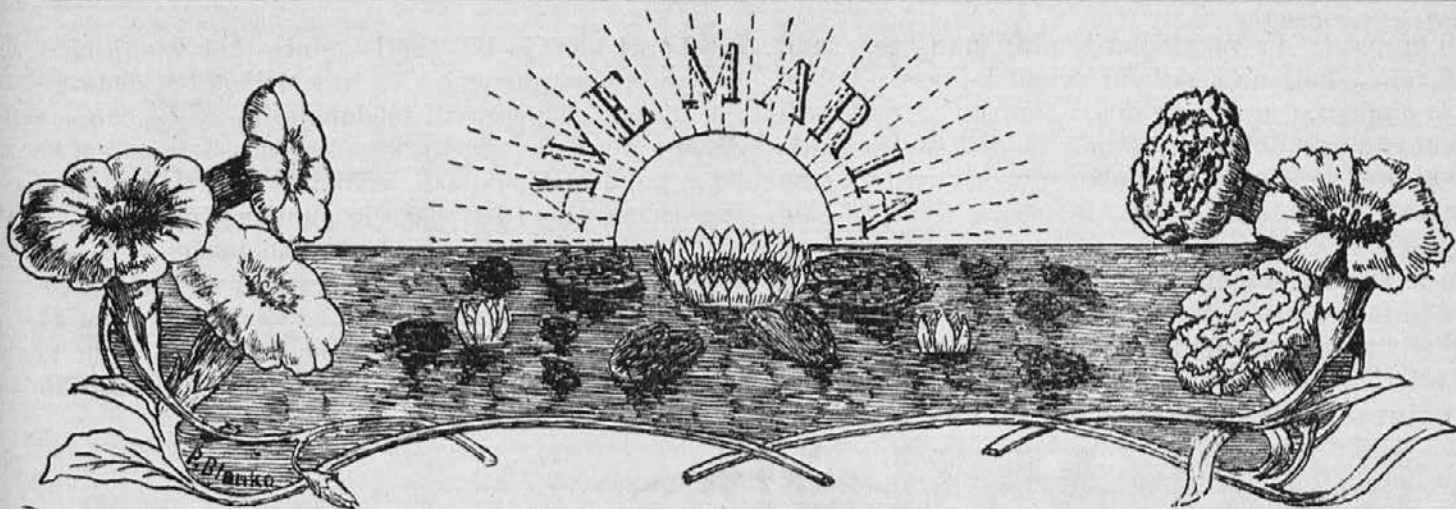




Naročnina za celo leto za Ameriko \$3.00. Za Evropo \$3.00. Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.

Viribus unitis - Z združenimi močmi.

H. B.

NAŠIM starim so te besede dobro znane, še latinske. To je bilo življensko pravilo stare Avstrije. Lepo pravilo, velike praktične vrednosti. Ko bi se ga bila le držala in znala tako različne narodne moči, ki jih je imela, v eno celoto združiti, pa bi bila res nad vse. Ker pa tega ni znala, ampak se je praktični ravnala po pravilu: Divide et impera — Razkosaj jih, pa jim boš kos, je ni več. Notranji narodni boji so ji prav za prav zadali smrtni udarec, zunanji boji so bili le zadnja brca. Pravilo: Viribus unitis je splošno velike praktične vrednosti. Samo v enem pogledu bi njegov pomen rad povdaril, v pogledu domače in šolske vzgoje. Šola je pred durmi. Otroci, katerim se bo odprla bodo prišli poleg domačih še v druge vzgojne roke — sester. Pred očmi imam namreč poleg domače le katoliško šolsko vzgojo, ki je pri nas v rokah raznih sester.

Dom in šola, domača in šolska vzgoja. Mej tema dvema je prav taka zveza, kot mej vero in znanostjo. Ker imajo ti dve končno isti izvor in isti cilj, si ne morete biti nasprotni. Resnica si sama sebi nikoli ne nasprotuje, naj bo tudi ena naravna, druga nadnaravna. Nadnaravna je lahko nad razumom, a nikoli ne more biti proti razumu. Prav tako je z domačo in šolsko vzgojo. Obe imate isti cilj. Bistriti otrokov razum z naravnimi in nadnaravnimi resnicami in mu vsposobiti srce, da bo po spoznanih resnicah uravnal svoje življenje, ter tako dosegel svoj cilj, za katerega je ustvarjen.

Za oboje, vero in znanost, za domačo in šolsko vzgojo, velja: Viribus unitis — Z združenimi močmi! Znanost osvetljuje vero in razglablja o njej, da bo pa pameti, vera nadzira znanost, da ne zaide v stranpot, ker slabo vidi. Domača vzgoja podpira šolsko, da ne bo ta zidala v oblake, šolska vzgoja na-

daljaj domačo, ki današnjim zahtevam vsaj z umskega stališča splošno več ne zadošča. Viribus unitis — Z združenimi močmi! Kako preizkušene znanstvene rezultate, kako zdravo, solidno vero bi te združene moči na znanstveno-verskem polju rodile, kako lepe značaje na moralno vzgojnem. Žal, da je to idealno razmerje, ki je pravilo izraža, dejansko čisto docela drugače, tako mej vero in znanostjo, kakor tudi mej domačo in šolsko vzgojo. Znanost in vera na eni strani, domača in šolska vzgoja na drugi strani se sicer sami tako dobro razumete kakor starejše in mlajše sestre. Tisti, ki je drugo proti drugi našuntal, so njuni zastopniki, laži znanstveniki in slabi vzgojitelji.

Na vzgojno šolskem polju, ki je imamo tu pred očmi, hodi večinoma dom svojo, šola svojo pot. In to ne samo dom in lajična, od vere in cerkve emancipirana šola, temveč tudi dom in katoliška šola. Seveda krivda v tem slednjem slučaju ne zadene šolske, ampak domačo vzgojo. Tej oz. njenim odgovornim zastopnikom velja moj: Viribus unitis — Z združenimi močmi! Stariši in ves domači družinski krog, ki je soodgovoren za vzgojo šolo obiskujočih otrok, podpirajte šolske vzgojiteljice, sicer tudi katoliška šola pri otrocih ne bo rodila tistega žlahtnega sadu, ki bi ga nedvomno, ko bi roko v roki s sestrami bistri-li duha in blažili srca otrok.

Niso redki katoliški stariši, ki pošiljajo svoje otroke v katoliške šole, a ne iz prepričanja, da katoliški otrok spada samo v katoliško šolo; tudi ne zato, da bi mu dali katoliško vzgojo, saj jih imajo morda nekaj v katoliški, nekaj v javni šoli. Bog ve kake postranski oziri so bili odločilni, da so jih poslali v katoliško šolo. Te vrste stariši se kajpada bore malo brigajo, da bi plemenito seme, ki je katoliška šola zavlekla v srca njih otrok, pridno zali-

vali in gojili. Če vskali jim je prav, ako ne, tudi. Da, celo vskaljeno s slabimi zgledi teptajo. Potem se ni čuditi, če je žetev slaba. Sigurno ne po krivdi šolske, ampak domače vzgoje. Naprti se kajpada šolski, kar je isto, kar nedolžnemu naprtiti lastno krivdo.

Stariši, to kar šola daje glavam vaših otrok, v tem je morda ne morete podpirati. Kvečjemu svoje otroke lahko priganjate, da se bodo tudi doma kaj učili. Bistveno pa lahko podpirate šolsko vzgojo srca, ki je po obstoječem učnem sistemu itak zelo pomankljiva. Tudi katoliške šole so, in radi konkuren-

ce skoraj morajo biti, bolj učilnice kot vzgojilnice, kar veliko več pomeni. Ta njih neizogibni nedostatek morate vi popraviti in dopolniti z besedo in zgled v domačem družinskem krogu. Šele potem se bo v polni luči pokazal velikanski razloček mej vzgojnimi sadovi katoliške in publične šole.

Viribus unitis — Z družinimi močmi! S tem sklepom popeljite svoje male sestram v šolo. V dvo-zvezi z njimi jih vzgajajte, pa se vam bodo žrtve za katoliško šolo stotero vračale na dobrih otrocih, ki so najlepši in največji kapital poštenih krščanskih starišev.



Nemirno je srce moje...

Rev. R. L. Tominec, O. F. M.
(Konec.)



Ož je bil častnik v glavnem mestu Bavarske — Munchen. Ker smo živeli na očetovem posestvu, kot deklet nisem uživala velikega mesta in tako mi je neizrečeno ugajala večna sprememba in pisano življenje. Moj mož je bil zelo družaben in zelo ljubezniv ter tudi akademično izobražen. Pri-ljubljen in cenjen je bil in ž njim seveda tudi jaz. Res sem bila srečna. Le ena sama stvar mi ni

bila po volji. Sicer vedno z menoj — me ni nikdar spremil v cerkev, zvečer in zjutraj sem vsako molitev morala sama opraviti. — Parkrat sem poskusila — zastonj seveda. — Z železno doslednostjo se je branil in razložil: Jaz tebi ne branim izpolnjevati tvojih dolžnosti — enako Ti meni prepusti moje stvari. Lahko si prepričana, da sem vse prej premislil in dobro preudaril, predno sem opustil te stvari.

Te besede so me osupnile in pričela sem sama pogovor o Bogu in veri in zakramentih. Predno je sploh pričel je še previdno dejal: Zavedaj se, da si sama hotela in da nisem pričel jaz. Stavila sem vprašanje za vprašanjem. On mi je skušal vedno stvarno odgovarjati toda prepričati me ni mogel. Vse kar mi je povedal se mi je zdelo tako zelo vodeno, četudi lepo povedano. Takrat sem bila Bogu hvaležna za to.

Prišel je čas in postala sem prvič mati. Sladko dete, lepih udov in izredno lepih oči. Par mesecev je bilo zdravo, nato naenkrat: bolešno in — ves trud zastonj — čez pol leta sem imela mrlička v naročju. — Dete je poslednje dni neznosno trpelo in počela sem dvomiti o dobroti božji, ki pusti nedolžnost tako trpeti.

Ozrla se je vame, ne da bi iskala odgovora,

temveč, umevanja. Mislim, da je našla, kar je hotela, zakaj hvaležen pogled je poiskal moje oko. —

„Še dvoje otrok sem izgubila povsem enako. Predno je bilo rojeno, sem prosila Boga naj tudi mene vzame k sebi, če mi ne pusti otroka. Porod je bil srečen. Dvojčka, dve srčkani deletci — zdrava, cvetoča otroka. In čez dve leti še lep deček. Moja sreča je bila popolna. Z možem nisem govorila več je-li Bog, Bog je in mora biti, ko vendar vsak hip govori k meni iz smehljava mojih otrok, iz sijaja nedolžnih oči. — Kar se moja mamica, ki me je o Božiču obiskala, ponesreči. Voz cestne železnice jo je podrl, ko je odšla v mesto po opravkih. Nezavestno so prinesli domov in brez zavesti je ležala v nemih bolečinah mesece in mesece. Niti molitev, ki jih je nad njo šepetal duhovnik, ni čula.“

Prestala je. In ta hip sem porabila jaz in rekla: „Tudi speč otrok počije v naročju matere. Bilo je blaženo vstajenje in svidenje — v božjem naročju.“

Videla sem, kako ji je obličje vstrepetal.

Dalje: „Nikoli nisem tožila, vsaj na zunaj ne. Morda sem se tolažila z mislijo, ki ste jo pravkar izrekli. Toda priti je moralo še hujše, da sem se odrekla veri mojih srečnih dekliških dni.“

Neko popoldne sem šivala otroška krilca in mislila in slikala njih bodočnost. Mož je bil že par dni odsoten, da opravi najnujnejše na posestvu mojega očeta, ki je po materini smrti nekoliko bolehal.

Kar me pokliče sobarica, češ, da neka popotna ženska prosi podpore in počitka.

Bila je še mlada, blede kot smrt, v naročju črvčka, slabotno dete kakih osem mesecev staro. Že par dni da ni imela toplega v ustih in videti je bilo, da je blizu nezavesti.

Ukazala sem postreči, kar se le da. Toda komaj je sedla in vzela par žlic juhe, je omahnila in zadnji hip sem prestregla otroka, da se ni udaril. Otroka sem obdržala v naročju tudi še potem, ko si je mati

zopet opomogla. Storila sem ji vse, kar sem mogla in bogato obdarovana se je tujka odpravila na pot.

Čemu vam to omenjam, se morda vprašujete. Vem, da je bila moja dolžnost onemogli ženski pomagati. Toda čujte dalje.

Par dni potem se vrne moj mož in sreča ga hišni zdravnik, ter mimogrede omeni, da je neka tuja ženska bila pravkar pripeljana v bolnico. Mati in otrok sta težko bolna na davici. Sedaj grem, da poprašam, kje se je povsod ustavila.

Nesreča ni dolgo čakala.

Zbolel je mož, zbolela sta otroka, najprvo dvojčka, deklici, nato še deček — trije angelčki. Še sem upala. Toda. . . Spomin pregrenke bolečine je ustavil žalostno povest trudne duše.

Vsi trije otroci so pomrli, kljub bolečinopolni operaciji. Mož se je boril s smrtjo in jaz sama do smrti ustrujena in s strtim srcem sem morala kazati veselo in brezskrbno lice, ker je zdravnik trdil, da ga najmanjše razburjenje lahko usmrti.

Moje molitve so prenehale. Ko so pred mojimi očmi umirali otroci sem še šepetala Zdrava Marija in upadla brez upanje in čakala in verovala. — Ko je umrl zadnji otrok nisem mogla več.

Pod neznosnim bremenom sem se zgrudila. Tedne in tedne sem ležala v polzavesti in blodnjah. Tedaj sem že nosila to dete pod srcem. Ko sem se prvič docela zavedla me je presunila ena sama misel: **Sedaj si sama!** Otrok ni več, mož je umrl, mati je bila že prej odšla skozi vrata, ki se samo enkrat odpro. Kaj hočem na svetu sama z bolehnim, starim očetom. Mar ni to življenje, ki se ga tako krčevito oklepamo, samo nepretrgana vrsta žrtev, žrtev tako grenkih da angeli plakajo."

Pobožala sem ji z vso materinsko nežnostjo roko in pustila je. Sledila je mojemu pogledu tja, kjer je stal otrok sam in hrepeneče čakal, da ga pokliče mamica nazaj. Takoj je umela moj pogled.

"Razumem, toda dovolite, da končam; potem pride lahko nazaj.

"Mož ni bil umrl, kakor sem v blodni polzavesti mislila. Kako je prenesel grozni udarec smrti treh krasnih otrok še danes ne vem. Nikoli nisva o tem govorila.

V mesecih okrevanja, ki so bili obenem priprava na rojstvo tega otroka, je bil mož sama pozornost in ljubeznivost.

Jaz pa sem samo mislila in mislila. Kako more neskončno dobri Bog — dobro delo — **tako** povrniti. Da nisem sprejela one tuje ženske, bi imela sedaj troje zdravih otrok in. . .

Moj razum tega ni mogel doumeti. Vedno bolj sem se bližala breznu in misel samoumora mi ni bila več tako strašna, že sem se igrala z njo. Že sem bila odločena.

Kar neki večer mož nenadoma pade na kolena

pred menoj in me ihte prosi, naj ga ne zapustim še jaz, ko je vendar že tako samotnen na svetu. Izpregledal me je in zaslutil. Skupaj sva prejokala malone vso noč na razvalinah najine sreče. Potem sem mu dala besedo, da ne pojdem od njega, da hočem zanj živeti — toda pod enim pogojem.

Otrok, ki ima priti ne sme biti krščen, ne sme izvedeti besedice o Bogu, ki je laž, o resnicah, ki niso resnice. — Pristal je na to, če tudi, kar se mi je zdelo zelo čudno, le s težavo in nerad. —

Čemu nerad, čemu pomisleki? Vprašati nisem hotela. Kaj bi koristilo. Samo ena resnica je: trpljenje in smrt. In sicer — kaj je resnica? —

"O, da sem ji smela dati odgovor! Toda ura za to še ni prišla."

"Mar ni bilo nemogoče do te ure otroku in zlasti še **takemu** otroku, ki že dorašča, božje ime docela prikriti?"

"Gotovo, da je bilo težko," je trdo odvrnila. "Toda kjer je volja, tam je tudi pot, do uresničenja. In kar zadeva bodočnost — vem da si stavite to vprašanje — pustila ga bom vzgojiti brez vere in ko bo stvar nujna mu bom previdno dala pojasnilo."

Hip odmora. Nato: "Gospa, je-li Vaš otrok srečen?" Ponosno in ostro me je pogledala in zavrnila: "Ne, kako naj tudi je, pomislite samo na moje stanje, predno je bil rojen."

"Bog ni vezan na postave in jaz mislim, da bi duša tako razvitega otroka globoko občutila srečno zavest biti neskončno ljubljen."

"Mar nima dovolj ljubezni? Jaz ga ljubim. Oče ga obožuje. Toda kako naj zbrisem spomin na preteklost?"

"Ali Vam nikoli ni prišla misel" sem jo vprašala, "kako je utegnilo biti, ko je Vaša mamica Vaše nedolžne otroke sprejela v nebesih? Nikoli misel, da je Bog morda vse darove, ki jih je podelil vašim prvim otrokom, v Klemensu podvojil in potrojil?"

"Bog — Bog — Bog" — je krčevito zavzdihnila. "Rekla sem vam že, da ne verujem vanj, da ga ne bi morala sovražiti."

Tedaj sem jo nežno in vendar krepko prijala za obe roki in ji rekla: "Kakor resnično Bog živi, tako resnično verujete vanj. Toda, ker ga niste razumela, ker Vas je vodil po potih, ki niso bila vaša pota, ste ga zapustili. Potem ste bili prepričani: Bog me je zapustil. Toda on nikogar ne zapusti. Čustvo pa, kakor da nas je res zapustil ne ostane prihranjeno in še zlasti ne najboljšim. — Vem, da boste še našli pot nazaj. Skrbite, da se to kmalu zgodi. Nihče ne ve, kdaj bije zanj poslednja ura."

Grozno je obleдела in trudno rekla s široko odprtimi očmi: "Ne bojim se smrti, v zadnjih mesecih mi je bila že često povsem blizu. Težko srčno napako imam. —"

Nehote sem nagnila glavo, kakor da hočem pritrčiti. Zdi se mi, da ni opazila. — Nato sem nadaljevala.

“Vaš otrok bo srečen, kakor hitro ga boste naučili, da bo ljubil in spoznaval Onega, ki je njegov Stvarnik — začetek in konec. Njegova mala dušica ga išče in neprestano išče. Zločin bi bil — Bogu ukrasti to dušo, ki je njegova.”

Lepo oblikovana ramena so se ji sunkoma dvigala.

“Zločin. . .” Naenkrat se je ozrla vame z očmi, polnimi solza. “Ne veste še vsega” — je šepetala. “Mož se mi odujuje; zakaj, ne vem. Ne, kakor da mi ni zvest. Toda nekaj je, kar stoji med nama kot nevidna stena, ki raste in raste. In ne najdeva več steze, ki bi naju združila.”

V tem hipu mi je postalo vse jasno.

“Ljuba, čislana gospa, mar še ne veste, da celo najbolj neveren mož, če je plemenit, pri ženski ničesar višje ne ceni kot resnično pobožnost? Žalostno je sicer, toda resnično. Često misli mož, da sam zase vero lahko pogreša, toda ženska, ki nima vere, ki prezira vse tisto sveto kar je v mladosti sam ljubil, se mu zdi nenaravna. In prav zato hoče, da bodo otroci religiozno vzgojeni; seveda si pri tem misli, saj tako prekmalu mine ta zlata doba nedolžne vere in verne nedolžnosti. In prav zato, se mi zdi, je vaš gospod soprog tisto uro imel pomisleke proti vaši zahtevi. In morda — kdo ve — je njega vsa ta bolečina privedla bližje in bližje k Bogu. Morda se že davno vprašuje: Ali je mogoče, da bi bili vsi ti **tako dosledni** udarci brez smisla, brez načrta? Ali ni morda vseeno — osebni Bog nad nami? Morda ni mogoče, da si je že ponovno stavil vprašanje, zakaj Klemens ni tako vesel, tako **otrok**, kot drugi otroci? Ni — morda že mislil, na tistega Emila, ki ga opisuje francoski neverni pisatelj Rousseau. Nikdar nič ne o Bogu, nikdar o molitvi in neko jutro, ob solnčnem vzhodu ga najde klečečega in molečega k žarečemu solncu. —

Klemens se je naučil od očeta, da je svet sam iz sebe. Toda je-li oče sam to še veroval, ko je otroku to povedal? In vi tožite, kako raste stena med vami in vašim gospodom soprogom. Ni-li mogoče, da ste mu postala tuja. Vi, ki vas je prej kot dekle in pozneje kot mlado ženo vseskozi poznal kot verno ženo, kot bitje, ki mu je bilo prvo Bog in poslednje Bog. Morda je bila ravno največja dražest vaše osebnosti pristrčna vernost. In mož, ki je navsezadnje le bolj ljubil vaše srce, nego vaše lepo telo — se mar ni čutil odtujenega, ko ste se odpovedali njemu, ki vam je bil dotedaj **vse**?

Povsem tiho je sedela, z dlanami na obrazu, dolgo, dolgo. Nazadnje nisem več strpela. Prisedla sem k nji, jo mehko privila k sebi in njena glava je počivala mirno na mojem srcu, ki je hvalilo Boga za prejšnjo dvojno milost. Naenkrat se je nekoliko

vzpela in me vroče poljubila in še enkrat in še enkrat. Edina besedica: “Hvala vam,” je bila moje preveliko plačilo.

“Kam se peljete?” Povedala sem ji vse, o prijateljici in mojem načrtu. Prijateljico je dobro poznala in od nje je slišala tudi o meni govoriti. —

Ker je namerjala ostati čez noč v Munchenu in sem slučajno tudi jaz naročila sobo v istem hotelu — “Bavarski dvor” na Promenadni cesti, je bilo obema ugodno in prav.

“Klemens.”

Vedro je priskakljal otrok. Skoro strastno ga je privila k sebi in ga poljubila, toda vendar vse drugače kot pred dobro uro. V tem hipu je bila naravnost krasna. —

Nato se je obrnila k meni. Gospa obiskati nas morete, za delj časa. Tako zelo me bo veselilo. Žal, moža ni sedaj doma. Moral je oditi v Italijo, da uredi težavne posle po smrti mojega papana.

Je-li morda in umrl? — sem vprašala sočutno. “Da, pred nekako pol leta, je bilo dobro zanj — tako zelo je hrepenel po otrokih in po ženi, da je komaj čakal. — In poslednje ure so bile srečne. Prijatelj iz mladih dni, ki je po pisanem življenju postal redovnik in duhovnik, je ostal pri njemu in mu lajšal težko pot. Umrl je s smehljajem na ustnicah. Jaz seveda nisem govorila z njim in tudi otroka nisem pustila k njemu.”

“Gospa” sem porabila priliko “ali še niste nikoli preudarjali kako najmočnejši značaji težko zadnjo uro stegajo roke po tolažil sv. vere, kako se počasi in vendar gotovo nagibajo in končno verno in udano priznajo: Bog verujem v te, upam v te, ne upajo se še izgovoriti poslednje besede: ljubim te — četudi ga že ljubijo?”

Če bi vsega družega ne bilo, že samo to je dokaz in bo dokaz **božje** dobrote in prizanesljivosti.

Lahen mraz jo je stresel. Tesneje sem jo ovila s potno odejo in vprašala kako se počuti.

“Nič kaj dobro. Bila sem pri sorodnikih, a sem se prav radi tega, preje vrnila, kot sem prvotno namerjala. —

MUENCHEN!

Izstopili smo, omnibus hotela “Bavarski dvor” je že čakal. V par minutah smo bili v hotelu. Dvoje prijaznih sob s prehodom. V večji je bila gospa z otrokom — v manjši jaz.

Podali smo se počitku. — Ona je odšla iz sobe in me poljubila, prav tako sem morala dati otroku poljub za lahko noč.

Zaspala sem le težko in v slutnji, da bo moja nova prijateljica imela težko noč, če na celo močan napad. Res sem proti jutru zaslišala težko hropenje silno bolnih. V hipu sem bila pri njej, spremenila lego, zazvonila sobarici, naročila zdravnike in poslala po prva zdravnika. — Najljubše sem izgubila po

tej bolezni, zato sem dobro vedela, kaj mi je storiti.

Končno sem pričakala prvih zdravil, opravila sem kar je bilo potrebno — in čakala novega napada. Kmalu se je pričel boj; težko sopenje, nezavest in krč mučenega telesa.

Zdravnik je vstopil. Preiskal je bolnico, ugotovil, da sem najpotrebnejše že ukrenila in dal upanje, da se hujši napadi bržkone ne bodo povrnili. Zakazal je popolen mir za nekaj dni. Potem lahko pot nadaljuje. Ob odhodu me je vprašal če želim strežnico. Odklonila sem, ker koliko prenese ob takih urah preprosta beseda.

Mej tem sem na otroka seveda pozabila. Ko sem zdravnika odpravila, je ležala gospa povsem mirno v postelji in ob vznožju je mali klečal in molil, mislite si dragi prijatelj, tisto staro molitev: "Pod tvojo pomoč pribežimo . . ." Menda sem jaz v hipu najhušega napada skoro nezavestno molila in otrok me je čul, ohranil par besed in ponavljal.

Če so kedaj solze pekle, potem so me tedaj gotovo. Objela sem to sladko, nedolžno stvar, ga nelsa v posteljo in pomirila. Kmalu je zaspal.

Kaj naj še povem. — Ko je gospa okrevala sem šla ž njo na njihovo posestvo, da tam preživim nekaj tednov. Prijateljica me je sicer pogrešala toda uvidela, da je tu večja potreba.

Še enkrat sem preživela tisto neizrečno sladkost, ki jo da zavest: neumrljiva dušica nedolžnega otroka je spoznala in vzljubila Boga.—

Klemens je bila živa pozornost. Tem sladkim uram je prisostovala mamica, še vedno nekoliko slabotna in vendar nepopisno srečna. Težko je čakala moža. — Prišel je dan, ko smo prejeli pismo. Čez par dni se vrnem—.

Čakali smo ga na kolodvoru. Ko je izstopil je naglih korakov prišel k trgu. Objem in poljub ženi, meni je vroče poljubil roko, mali Klemens mu je splezal na ramena.—

Par dni zatem smo sedeli v družinski sobi. Klemens je pravkar živo razlagal papanu, kaj vse se je mej tem naučil. Verske resnice je razlagal z resnobo vredno v službi ostarelega duhovnika. Naenkrat sem opazila v papanovih očeh solze. Sklonil se je globoko nad otroka, poljubil mu kodrasto glavo, in nato še ženo — naposled meni obe roki.

"Kako se naj vam zahvalim" — mojemu otroku ste dali raj, moji ženi srečo in vero otroških dni."

"Prijatelj," če Vam smem tako reči", "ne jaz, temveč Bog. Bila sem le slučajno orožje. In moja sreča ni manjša od Vaše."—

Tisti večer je našel tri srečne ljudi v lepi vili na L. pri Monakovem.—

* * *

Bil je že gost mrak, ko sem poslovil od dobre gospe. Imel sem še opravilo in nato še obvezne duhovniške molitve. Zadnji psalm se je pričel: "Usmiljenje božje bom na veke slavil — "Misericordias Domini in aeternum cautaba."



Rev. Evstahij Berlec, O. F. M.

Angel Varih.



Angel božji,
ti prijatelj moj,
skrbno hodiš
slednji čas z menoj. . .

Ti me čuvaš,
da ne padem v greh,
ti me vodiš
zdaj v poskušnje dneh.

Misli vzbujaš
na poslednji dan,
ti mi hvališ
posvečeni stan. . .

Hvala tebi,
dobri angel moj!
Lice božje
gledal bom s teboj. . .



Spisal:

**KONRAD
BOLANDEN**

ŠENTJERNEJSKA NOČ

(Zgodovinski roman.)

Prosto preložil:

**REV. J. C.
SMOLEY**

"Ne, prijatelj moj!" odvrnil je Balafre. "Obdržite to opravo v znak hvaležnosti napram rešitelju mojega življenja. Junak jo bo nosil, v službi časti in v službi dolžnosti, ki jih ima napram domovini."

Tako je govoril vojvoda, ko je podal roko v slovo markizu.

Ko se je vrnil v Pariz, je nadaljeval svoje rešilno delo. Veliko število Huguenotov je rešil rok razdivjanega ljudstva in jih poskril v svoji palači. Ker se je po vsej pravici bal za njihovo varnost v Parizu, preoblekel jih je v obleke svojih strežnikov in lakajev, napravil iz njih svoje spremstvo in jih srečno spravil na varno iz Pariza.

DOBER PASTIR.

Ko je prišel Hugo v Lisieux, je bil škof Janez o krvavih dogodkih v Parizu od barona Regniera popolnoma poučen. Zločin je napolnil častitljivega prelata z grozno bolestjo in nepopisnim ogorčenjem. In to, kar je čutil škof, to je v prav kratkem času čutila katoliška duhovščina njegove škofije, in z duhovščino tudi katoliško ljudstvo. Škofa Hennuyerja so visoko čislali in spoštovali. Kot svojega očeta so ga ljubili verniki in duhovščina, njegovo življenje je bilo zgled za celo škofijo.

Markiza je sprejel z vso prijaznostjo in ljubeznjivostjo, ga pristrčno objel in mu dal poljub miru. Potem je prebral Blankino pismo; poročilo, da ga bodo njegovi sorodniki v kratkem obiskali, napolnilo je njegovo srce vsaj mimogrede z veseljem.

"Tudi ko bi vas moja nečakinja ne bila priporočila, je rekel škof, "bi se bil za vas zavzel že radi ljubezni do bližnjega in vas zagotovil svojega varstva, moj sin! Čutim se srečnega, da vas morem imeti pod svojo streho, dokler se vihar ne bode polegel, da se boste lahko brez nevarnosti vrnili na svoj dom."

Kmalu je pa škof zvedel, da kralju nikakor ni bilo po volji, da bi varoval Hugenate, da mu ni preostajalo drugega, kakor srd in sovraštvo kralja, ali pa da ukaže pomoriti Hugenate po svoji škofiji.

Podtikavanja Katarine Medici, da bode ljudstvo proglasilo vojvodo Henrika Lotarinškega za kralja, če bi Hugeni po deželi ostali pri življenju, so zopet vplivali na slabotnega, omahljivega kralja. Klanje Št. Jernejske noči je kralju zadoščalo, njegova jeza je bila ugašena, on se je pomiril. Kraljev odlok je pod težko kaznijo prepovedal nadaljno preganjanje Huguenotov. Sedaj pa, ko ga je mati zopet nahujskala, je postal zopet sumljiv, poslal je na deželne glavarje posameznih provinc ukaz, da morajo vse Hugenate pomoriti. — Le nekaj mest je izvršilo ta ukaz. Edinole tam, kjer je bilo ljudstvo vsled onečarjenja cerkva in samostanov, radi umorov duhovnikov in redovnic preveč razjarjeno, je doletela Hugenate jeza ljudstva, da jih je pomorilo. Tako na primer so se maščevali meščani mesta Orleans, kjer Kalvinci niso prizanesli niti eni cerkvi. Tudi v mestih Meaux, Toulouse, la Charite in Bourges so morali Hugeni trpe-

ti za svoje prejšnje grozovitosti. Po mestih pa, kjer so se Hugeni prej mirno zadržali, ker so bili v manjšini, se jim ni nič hudega zgodilo.

Kralj je poslal v Lisieux poročnika s četo dobro oboroženih vojakov.

Škof, ki nikakor ni slutil, da prihajajo od kralja poslani krvniki, je sedel s svojimi hugenotskimi gosti, Regnierom Rivierom, ravno pri obedu. Tudi nekaj plemičev iz okolice je bilo navzočih. Govorili so o krvavem klanju v Parizu, in plemiči so skušali ravnanje kralja opravičevati.

"Bilo je težko delo, izvanredno delo, katero so povzročile nenavadne razmere in okolščine, — na vsak način bo kralj svoje ravnanje lahko opravičil," je rekel eden plemičev. "Tudi mi, ki smo daleč proč, najdemo vzrokov dovolj za tako ravnanje. Dolgoletne meščanske vojne, ki so državo popolnoma opustošile, so morale enkrat prenehati. In ta namen se je dal doseči edinole s pokončanjem voditeljev uporov. Razun tega so prišli novi hugenotski zaroti na sled. Le hitro ravnanje je moglo preprečiti izbruh nove zarote. Če vzamem v poštev še preveliko prijateljstvo, katero je gojil kralj do Huguenotov, posebno ko je povzdignil Colygnija za vodilnega državnika, se ne smemo čuditi, da je rastla jeza in nevolja Parižanov. Kralj seveda z ozirom na ljudstvo ni mogel drugače ravnati, kakor da je odredil splošno klanje. "Vendar," — in pri teh besedah je pogledal na škofa — "ne morem jaz nikakor opravičevati umora Huguenotov."

“Pa bi ga lahko opravičili,” pristavil je drugi. “Vsaj niti od daleka nismo povrnili Hugentoma tega, kakor so oni storili z nami. Nekoč sem bil priča njihovih vnebovpajočih grozodejstev proti katoličanom. Kdo bi naštel vse duhovnike, vse menihe in redovnice, ki so morali umreti radi fanatizma Hugentov? Kdo bi naštel tisoče in tisoče onih, ki so morali radi svoje katoliške vere žrtvovati svoje življenje? Kdo bo preštel vse cerkve in samostane, katere so oskrunili, požgali protestantje? Potemtakem ni bila Št. Jernejska noč nič drugega, kakor plačilo, katero so Hugenti zaslužili.”

Obema Hugentoma so bile te obtožbe toliko bolj mučne, ker njihovih resničnosti nista mogla tajiti.

“Govorili ste, gospod Breteville,” pričel je tretji, “da se da kraljevo ravnanje prav lahko opravičiti. Po mojem mnenju kaj takega sploh ni potreba, — — tudi če bi Hugenti vsled svojih zločinov, vsled svojih grozodejstev, vsled svojih uporov take kazni ne bili zaslužili. Kako pa ravna protestantski vladarji s svojimi katoliškimi podaniki, če se jim upro? Kaj dela na primer naša soseda, angleška kraljica Elizabeta? Leta in leta že mori brez vsakega usmiljenja nedolžne ljudi, ki niso ničesar drugega zakrivali, kakor da so katoličani. Če sme Elizabeta delati kaj takega kot kraljica Anglije, zakaj bi ne imel iste pravice Karol IX. kot kralj Francije?”

“Ker je Karol IX. katoličan,” odgovoril je škof. “Za vsakega katoličana — — pa naj nosi kraljevo krono ali pa kmetsko čepico — — je merodajen edinole božji zakon, — — varuhinja božjega zakona pa je Cerkev. Vem sicer le predobro, da je marsikateri vladar našega časa zamenjal zlato žezlo pravičnosti z železnim bičem krvoločnosti in nasilja. To pa prihaja odtod, ker je

verski razkol oslabil moč in vpliv varuhinje božjih zakonov, sv. Cerkev. Krivi nauki so zmešali vse pojme o pravici in krivici, o dobrem in hudem. Tudi v preteklosti je bilo mnogo despotično mislečih, krvoločnih vladarjev, pa se niso mogli vzdržati, ker jih je beseda Kristusovega namestnika, rimskega papeža, strmoglavila. Vroči boji rimskih papežev s cesarji in kralji so se bili v imenu pravičnosti, npravnosti, svobode, v korist in dobrobit narodov. — Radi tega moram zločine v Parizu, kot škof in v duhu naše sv. vere, najstrožje obsojati.”

“Dovolite mi opazko,” je rekel Breteville, “mnogostransko se trdi, da je papež pismeno zahteval od kralja, da naj iztrebi Hugente.”

“Ako je kje kako tako pismo,” je dejal škof, “potem je po katoliškem nauku njihov edini namen, da naj kralj varuje katoliške podanike proti nasilju in grozovitostim Hugentov, da naj slednje — — in to postavnim potom, postavnim potom pravim — — radi njihovih zločinov kaznuje. Splošno klanje pa, brez vsakega sodniškega postopanja, ni pravičnost, ampak grozovitost, krvoločnost. — — Bojim se, in ne brez vzroka, da bodo sovražniki naše sv. vere zločine Št. Jernejske noči pripisovali na rovaš naše vere, dasi Cerkev taka sramotna dejanja najstrožje obsoja.”

“Protestantje se bodo varovali Cerkvi kaj očitati, kar bi se moglo očitati tudi njim,” je rekel četrti. “Po njihovem nauku je dobro delo, moriti in pobijati papište, — nauk, katerega so z mečem in ognjem vestno izpolnjevali.”

“Žalibog so živeli ti zaslepljenči v takih zmotah,” dejal je škof. “Če bomo pa mi katoličani ravno tako ravnali, ali jih bo potem naše ravnanje ozdravilo takih zmot? Gotovo ne! Edino le miloba, usmiljenje, pouk, ljubezen do bližnjega, — — kratkomalo

duh katoliške vere, bo rešil zapejlance.”

“Oprostite, Monsigneur, te besede so mi nerazumljive,” je rekel Breteville. “Zakoni vseh držav zahtevajo, da se krivoverci kaznujejo s smrtno kaznijo. Potemtakem so ti zakoni v nasprotstvu z nauki katoliške vere?”

“V kolikor se tičejo nauki krivovercev družabnega reda, v kolikor ogrožajo družabni red in njegov obstoj, je strogo postopanje državnih oblasti njihova sveta dolžnost,” odvrnil je škof. “Pripomniti pa moram, da v prejšnjih časih krščanska država ni poznala smrtne kazni napram krivovercem. Še le Hohenštaufovec, cesar Friderik II., je dal postaviti, ki obsoja krivoverce na smrt, — — in kakor znano, je bil ta cesar velik, zagrizen sovražnik katoliške cerkve. — — Naloga vere in njenih služabnikov pa ni kazni zaslepljenec, ampak da jih privedejo zopet na pravo pot, da jih rešijo.”

Po teh besedah niso plemiči več ugovarjali.

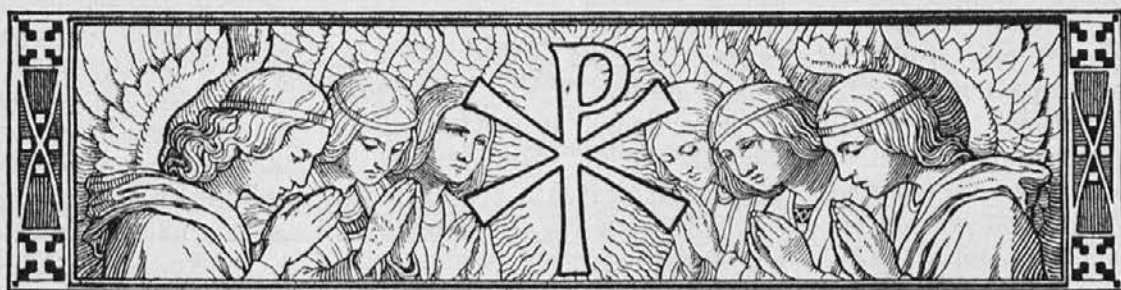
Na oba Hugenta, na Regniera in Riviera, so škofove besede napravile velik vtis.

“Vaša milost,” je rekel Riviere, “čutim kot svojo dolžnost, da se za vašo milo sodbo in ginljiv pouk od srca zahvalim. Obtožbe proti divjemu fanatizmu navadnega hugenotskega ljudstva so žalibog opravičene. Nikoli se nisem mogel strinjati z nauki, ki so na tak način žalili razum in človeško čustvo. V tem oziru stojim popolnoma na stališču, katero vi kot škof označujete kot katoliško stališče.”

“Te besede, moj sin, me jako vesele,” odgovoril je škof. “Naj vas to spoznanje pripelje zopet nazaj v naročje matere, sv. Cerkev.”

Vstop strežnika je prekinil daljši razgovor. Javil je prihod kraljevega poročnika.

To poročilo je presenetilo škofa in njegovo omizje.



✠ Častna straža pred Najsvetejšim. ✠

O EVHARISTIČNIH KONGRES . — Evharistični kongres v Amsterdamu, leta 1924. Rev. J. Plaznik.



Krasni so bili dogodki, kateri so značili zaključek sedemindvajsetega mednarodnega evharističnega kongresa, kateri je bil tudi prvi na Holandskem.

Zaključili so ga s procesijo v stadiju, slovesen blagoslov pa je bil dan pred oltarjem sredi arene. Trideset tisoč ljudi je zavzemalo sedeže v največjem prostoru v mestu.

Papežev poslanec, kardinal van Rossum je daroval sveto mašo; pri tej priliki je bil stadij popolnoma natlačen.

Se dva druga dogodka sta znamenita, katera sta se vršila v stadiju.

Dvanajst tisoč otrok je prejelo sveto obhajilo pri sveti maši na prostem, katero je bral škof iz Haarlema, v čegar škofiji se je vršil kongres. Zdelo se je, da je bil ob pol devetih že vsak katoliški otrok v mestu na svojem prostoru v stadiju. Na oltarju je bilo trideset velikih ciborijev, polnih neposvečenih hostij. Ko je pozvonilo za sveto obhajilo, so začeli otroci zapuščati svoje sedeže; šli so preko arene do obhajilne mize, katera se je raztezala ob štirih straneh oltarja.

Šestnajst duhovnikov je začelo deliti sveto obhajilo. Otroci so prihajali v lepem redu in zopet odhajali. Tristo jih je prejelo sveto obhajilo v eni minuti, ali tisoč v nekoliko več, kakor treh minutah.

Drugi krasen dogodek v stadiju je bil začetek kongresa. Sredi arene je bil velik oder s platneno streho. Okrog odra je bilo vse polno električnih naprav, katere povečujejo in nesejo glas na vse strani. To je bil prvi slučaj, da so rabili to iznajdbo, da je raznašala kardinalov glas.

Pri otvoritvi je bilo navzočih petindvajset tisoč ljudi.

Vse na okrog so vihrale zastave vseh narodov: seveda ni manjkalo tudi zvezdne zastave. Nad glavnim vhodom v stadij je stala velika soha presvetega Srca z razprostrtimi rokami. Na vsakem vogalu velikanskega prostora je bil zgrajen velik stolp z orjaškim angelom na vrhu.

Mgr. Heylen, škof iz Namurja, je zaklical: "V imenu papeževga poslanca proglašam otvoritev kongresa." Škof ni govoril zelo glasno, a električne priprave so glas tako povečale, da se je čul veliko dalje, kakor je bilo treba.

To proglašenje, kakor tudi nova naprava za raznašanje glasu je bilo sprejeto z velikim odobravanjem.

Škof je pričel svoj govor v ni-

zozemskem jeziku. Ta škof je stalen predsednik odbora za evharistične kongrese. Veliko jih je že otvoril in povsod v jeziku dotične dežele. V Montrealu je govoril francosko, v Rimu italijansko, angleško v Londonu in špansko v Madridu. Leta 1926. bo otvoril evharistični kongres tudi v Chicago. Škof Heylen je dospel v Amsterdam v zrakoplovu iz Belgije, da se mu ni bilo treba odpovedati neki slavnosti, pri kateri je obljubil, da bo navzoč.

Cela množica je stala, ko so čitali papežev pismo.

Ko je papežev poslanec sklonil svoj govor, se je začel glas kardinala van Rossum, ko je blagoslovil množico: "Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Filius et Spiritus Sanctus." Zgodilo se je menda to prvič, da je bil blagoslov podeljen potem povečalnih aparatov.

Ko je poslanec dospel na Holandsko prejšnji dan, so ga tako slovesno sprejeli, da še niso videli take slovesnosti na Holandskem. Kardinal van Rossum je bil rojen na Holandskem; zato je papež zelo vstregel dotičnim katoličanom, da jim je poslal tega kardinala.

Izmed vseh dogodkov je bila procesija najimpozantnejša. Na Holandskem še niso videli take procesije in tudi na mnogih dru-

gih krajih ne. Vsak evharistični kongres ima procesijo. V Metzu so razveljavili nasprotno postavbo za tisti dan, da so lahko imeli procesijo. Večkrat so imeli procesijo, pa brez presvetega Rešnjega Telesa. V Amsterdamu so imeli procesijo prav svoje vrste. Nesli so monštranco javno po javnih prostorih med klečečo množico. Ko bi bil Amsterdam popolnoma katoliški, bi lahko imeli krasno procesijo po ulicah. Do sedaj pa še nimajo dovoljenja, da bi smeli imeti javne procesije, vendar so jo dobili od vlade za to priliko. Niso sicer smeli imeti procesije po ulicah, imeli so jo pa v stadiju in okrog stadija, ker je bila večja

množica zunaj, kakor znotraj. Množica je dolgo čakala, kedaj bo prišel ta velik trenotek, da bo prišel Gospod vojnih trum z vsem sijajem med ljudstvo. Izmed vseh navzočih kardinalov je bil kardinal Bourne najstarejši, zato je on nosil monštranco, spremljaji so ga malteški vitezi.

Od križa v začetku procesije do odbora za kongres, kateri je korakal za procesijo, je korakalo zastopstvo za zastopstvom; katoliška društva z banderi in godbami so prišla iz vseh delov Holandije; bili so navzoči redovniki, ribiči, verske bratovščine, vojaki in pomorščak, učeni stanovi in štir-

je katoliški ministri. Zastopanih je bilo do štirideset verskih redov, veliko število svetnih duhovnikov, opatov, škofov, nadškofov in kardinalov. Kar se je vršilo v stadiju popoldne, to se je vršilo v manjši meri po cerkvah zvečer. Vršile so se zopet procesije in častilo se je presveto Rešnje Telo z molitvijo in zahvalo.

Drugo leto se vrši evharistični kongres prvič v Ameriki. Pripravi se že sedaj, da se ga vdeleži; kajti, morda ne boš imel nikoli več prilike, da bi se vdeležil evharističnega kongresa. Gotovo pa je, da tako lepega kongresa ne boš več videl.

Evharistini častilci v misijonskih deželah.

F. T.



ISIJONAR škof Geyer pripoveduje v svojem govoru nekaj krasnih evharističnih misijonskih dogodkov:

“Na visoki planoti med obema Njause jezeri, v osrčju Afrike, se obnavlja življenje Cerkve, kakor ga je doživljala v prvih stoletjih, ko se je še skrivala po katakombah.

Žareče vzhaja jutranjica iz ekvatorske noči. Ob petih zjutraj zadoni velik boben, ki je nekda zbiral s svojim donečim glasom može in mladeniče v bojnem okrasju in z velikimi ostrimi sulicami v hišo poglavarjevo, zdaj kliče ta boben kristjane k nogam Kneza Miru, Jezusa. In kmalu vstajajo iz bananinih gajev skrivnostne sence v polmraku in se bližajo cerkvi, in druge se bližajo skozi valujoči biček — prav kakor so se nekda bližale postave prvih kristjanov ob zori ob nasadih murev in cipres katakombi. Črnci klečijo na slami in dišeči mrvici, katehist moli naprej jutranje molitve, verniki molijo počasi

enoglasno za njim. Zopet udari boben, in verniki molijo v svojem jeziku isto Angelovo češčenje, kakor nas ga je učila naša slovenska mati. Nato sledi priprava na sv. obhajilo, skupna seveda, saj čitati ne znajo, sami so pa za pripravo še neokretni. Ob 6ih pristopi mašnik k oltarju. V gostih vrstah stojijo kristjani v cerkvi; možje in dečki so na desni, deklice in žene na levi — prav kot pri nas — in molijo glasno in pobožno. Po mašnikovem obhajilu gredo k sv. obhajilu, vsak dan do 200! Potem odmolijo zahvalne molitve in gredo po svojih dnevnih opravkih, potem ko so skoro 2 uri prebili in premolili pred sv. Reš. Telesom. — Zvečer ob šestih zopet zadoni boben, zopet hitijo v cerkev k večerni molitvi, k izprašanju vesti, kesanju, priporočilu Materi Božji in angelu varhu; potem pa hitijo zopet proti domu in se poizgubijo za bananami in za bambusovim bičkom.

Nedeljsko jutro se smehlja. Tristo do štiristo jih gre k sv. obhajilu med prvo mašo, h kateri je klical veliki boben. Ob pol

9ih pa zadonijo poleg tega še štiri manjši. Množice hitijo iz grmičevja in iz gozdičev, po cestah in po stezah, v pisanih nedeljskih oblekah iz najboljšega blaga; s hribov in z višin hitijo, iz doline se bližajo. Vse sili v cerkev. V njej stojijo v gostih vrstah, 6 tisoč do osem tisoč črnih glav, zatopljeni s pogledi proti hišici na altarju, pod katero trepeti plamenček — proti tabernaklju. Ko zapoje duhovnik latinsko glorio, jo povzame šesttisočglava množica v svoji materinščini in poje slavospev trem božjim osebam. Kar manjka v slovniški in v pevski pravilnosti, nadomesti trdna vera in močna ljubezen. Po evangeliju se odpro vrata; oni, ki so že prejeli krst, ostanejo v cerkvi pri piridigi; katehumeni pa, ki se šele pripravljajo na sv. krst, gredo venkaj, kjer jih poučuje katehist. Kako **pazljivo** poslušati obe skupini! Človek mora vzljubiti te krščanske črnce v Ugandi, saj jih tudi Bog ljubi.

Cerkev je tudi ob delavnikih, ko je včasih največ dela le redko-

kdaž čisto prazna. Vsak hip najdeš nekaj mož ali mladeničev, nekaj žensk ali deklet, kako klečijo in molijo rožni venec, kakih pet jih pa obiskuje postaje Križevega pota. Ko je čas za spoved, vidiš velikanske vrste, kako resno čakajo po cele ure, da prejmejo zakramentalno odvezo. Kadar gre kdo peš ali z vozom mimo cerkve, stopi noter in se, kakor pravijo, "pokloni kralju"; evharistični Jezus jim je res kralj in poglavar.

V pokrajini Rubaga, na mestu torej, kjer je dal nekoč kralj Nteza tisoče kristjanov poklati brez vsakega vzroka, prejme evharistično Jagnje Jezusa vsak dan nad **200**, ob prvih petkih nad **500**, na velikonočno jutro okrog **6000**, tekom enega leta nad **100.000** vernikov.

V Buddu jih gre k sv. obhajilu dnevno 100—150, v enem letu letu tudi okrog **100.000**.

V **Kisubi**, tej neverjetno rodovitni okolici okrog jezera Viktorija Nyansa, katero je pa opustošila spalna bolezen in pobrala večji del bogatega prebivalstva, hodijo jako pridno k vsakdanjem sv. obhajilu.

V vseh 25 misijonskih postajah je ista vesela slika vsako jutro skozi vse leto: evharistični Jezus ima polno prijateljev, ki ga prihitijo počastiti in prejet v srce, in mnogi imajo do cerkve po cele tri ure.

V desetih letih od l. 1900-1910 se je število in evharistična zaveza vernikov tako pomnožila, da je zrastle število sv. spovedi od **294.432** — toliko jih je šlo k spovedi l. 1900 — pa do **998.251** — toliko jih je šlo k sv. pokori l. 1910; število sv. obhajil je zrastle od **286.206** do ogromnega števila **1.776.778**, torej l. 1910 je bilo **šestkrat** toliko sv. obhajil ko l. 1900.

Te številke pa naj še nikakor ne dokazujejo, da je Uganda menda dežela samih svetnikov;

veliko zlega je še v nji. Te številke naj dopovedo samo to, da se črnopolti ugandski novokrščenci resno zavedajo, da so dolžni pogosto prejemati sv. Evharistijo, saj pravi Jezus: "ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, **ne boste** imeli življenja v sebi" — namreč nadnaravnega življenja posveč. milosti — marveč skušnjave bodo to nadnaravno dušno življenje ubile, ko bo storjen smrtni greh. Živo jim donijo v ušesih Jezusove besede: "Kdor je moje meso in pije mojo kri, **ima** večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan"; ubogajo sv. Cerkev, ki kliče vernikom: "Ako si tešči in nimaš smrtnega greha, pojdi k sv. obhajilu, zakaj celo večnost boš obžaloval, če si sv. obhajilo tudi le en samkrat zanemaril in ga nisi prejel, ko bi ga bil lahko." Kristjani Ugande so toliko pametni, da iščejo dušne pomoči in tolažbo v križih ne pri stvarih, ne pri ljudeh, ampak pri Bogu, kateri prihaja jutro za jutrom v njih srce. V Ugandi je **117.440** katoliškega in **134.000** katehumenov; ker je to ljudstvo res evharistični ljudstvo, se ni čuditi, da nadaljne pokristjanje tako lepo prospeva. To je evharistična zmaga Jezusova, kakor je zmagoval v sv. Cerkvi v prvih stoletjih. Ni še dolgo od tega, kar je bilo v Rimu proglašeni za svetnike kar **22** Ugandcev hkrati."

"Pa ne mislite — pravi škof Geyer dalje — da je zgolj v Ugandi tako. Tudi v drugih misijonskih deželah cvete evharistična pomlad.

Na srednjem Madagaskarju je zrastle število sv. obhajil v desetih letih od **70.000** kar na **417.000**; torej jih je bilo l. 1910 obhajanih **6** krat toliko ko l. 1800. V vzhodni Afriki v kraju **Kilema** gre dnevno **200** vernikov k sv. obhajilu, na nedelje in praznike pa **vsj**.

V Mongoliji je župnija Livan z **2000** vernikov. Letno je bilo

70.000 sv. obhajil, in s kolikimi žrtvami so morali mnogi ob delavnikih k Gospodovi mizi!

V **Kilabarju** v Zapadni Afriki je okroglo **1500** ljudi; ob nedeljah in praznikih jih vidiš povprečno **500** pri sv. obhajilu.

V **Trikolmali** na Cejlonu so postali apostoli evharističnega Jezusa — otroci. Dnevno vidiš polno otrok pri sv. obhajilu, in vsaj polovica je tako majhnih, da sežejo s svojo glavico le do — polovice obhajilne mize. Njih zgled in molitev sta dvignila število obhajancev v kratkem času od **700** na **52.000**.

Na otoku Wallis v Oceaniji so dnevi prvega sv. obhajila otrok velikanski praznik celega otoka. Evharistična pobožnost je tako lepe sadove obrodila v krščanskem življenju, da se pripravlja na sv. mašniško posvečenje **30** domačinov in so ženski samostani zacveli.

Da, živo Jezusovo Telo, ki se je **40** dni postilo in je bilo na Križu napojeno z žolčem in jesihom — živa J. Kri pronicuje v nešteto misijonskih postajah v meso in kri domačinov in preobrazuje njih mišljenje, hotenje in življenje. Tako javni so učinki sv. evharistije, da paganski divjak pripisuje čudovito izpremembo svojih krščenih rojakov "neki čarovniški jedi" — tako označuje sv. obhajilo; čistost, pobožnost, poštenost, ljubezen do bližnjega izvira iz uživanja Jezusovega Telesa.

Velikega pomena je sv. krst. Toda ta zakrament le presadi divjo rastlino pagansko dušo v sv. Cerkev; treba je to divjo rastlino, tega divjaka šele požlahtnjevati; izrezovati mu škodljive pogankje in veje. S čim naj cepijo te divje rastline; s čim naj misijonar žlahtni duše novo krščenih divjakov? S čim drugim uspešneje kakor z samim Jezusom v sv. obhajilu? In res — evharistični

kralj zmaguje srca posameznikov in si pridobiva cele narode od palmovih otokov Tihega mor-

ja, do bananinih gozdov Osrednje Afrike, od ameriških pre-rij do nepreglednih riževih polj

Kitajske. O pridi nad vse dežele in nad vse narode evharistično kraljestvo Jezusovo!



Apostolstvo molitve.

Rev. John Plaznik.

Mesečni apostolat apostolstva molitve za mesec september.

Vrnitev ločenih bratov.



ADAR govorimo o ločenih cerkvah mislimo na one cerkve, katere so se ločile od katoliške cerkve, vendar so še ohranile zunanjo obliko organizirane cerkve in vero v Jezusa Kristusa.

Med te štejemo anglikane. Veliko teh se je zadnja leta javno vrnilo v katoliško cerkev. Drugi se trudijo, da bi se njih verniki vrnili kot celota, četudi so nekateri udje strasni protestantje in

nekateri celo taje Kristustvo božanstvo.

Zelo znani so razkolniki v vzhodni Evropi, takozvani pravoslavni. Njih število je nad sto milijonov. Večina živi v Rusiji, pa tudi med južnimi Slovani. Spadajo pod carigrajskega patrijarha.

Ko ja papež Pij IX. nastopil vlado in ko je sklical vatikanski občni cerkveni zbor, je poslal povabilo vsem tem cerkvam, naj se vrnejo k edinosti vere. Ravno tako je storil papež Leon XIII., leta 1894. Znano je, da se za njihovo povrnitev najbolj zanima se-

daj Pij XI. Zato se ne smemo čuditi, da so člani Apostolstva molitve naprošeni ta mesec, da molijo, da se vsi ti, kateri živijo v zmoti in razkolu, vrnejo k edinosti vere.

Molitev vsakdanjega jutranjega dobrega namena je:

O presveto Srce Jezusovo; po rokah prečiste Device Marije Ti darujem vse molitve, dela in trpljenja, današnjega dne: prvič, v spravo za vsa razžalenja, katera trpiš v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, drugič za vrnitev ločenih cerkev k edinosti.



Notranjščina romarske cerkvice "Pri Mariji Pomagaj" v Lemont, Ill., 24. maja 1925.

Razlaga sv. maše.

Po raznih virih priredil Rev. Jos. Pollak.

I. DEL.

Splošni del.

Daritev v splošnem pomenu.

Darilo je viden dar, ki ga tako Bogu darujemo, da dar vničimo ali spremenimo in tako priznamo Boga za najvišjega Gospoda. Tako nam odgovarja katekizem na vprašanja: Kaj je daritev? — Pri tem odgovoru misli katekizem le na vnažno, pravo daritev. V najsplošnejšem pomenu se pa imenuje dar ali daritev vse to, kar koli kdo želi ali stori dobrega z namenom, da bi častil Boga in se z njim združil. V tem splošnem pomenu je daritev dvojna; notranja ali duhovna in zunanja ali vidna.

Notranjo ali duhovno daritev imenujemo vsako pobožno misel, bogaboječo željo, svet občutljivej ali sklep, n.pr. Boga se vedno držati in storiti vse, kar zapoveduje Bog in ogibati se vsega, kar Bog prepoveduje. Potemtakem je notranja daritev, ako mislimo na Boga v duhu in resnici, ako verujemo in upamo v Boga in ljubimo njega čez vse, svojega bližnjega pa kakor samega sebe. Zato je rekel pismar Gospodu Jezusu Kristusu: Pravi učenik po resnici si rekel, da je en Bog in ni drugega razun njega. In njega ljubiti iz vsega srca, in vsega uma, in iz vse duše, in ljubiti bližnjega kakor samega sebe, je več kakor vse žgane daritve. (Mark. 12, 32. 33.) Ako svoje grehe iz ljubezni do razžaljenega Boga obžalujemo in se globoko ponižujemo zavolja njih, je tudi to notranji dar. Spokorno in ponižno srce je resničen in po besedah kralja Davida Bogu dopadljiv dar. Dar Bogu je prežaljen duh; potrtega in ponižnega srca, o Bog ne boš zaničeval. (Ps. 50, 19.)

Zunanja ali vidna daritev so pa dobra dela storjena z name-

nom, da bi z njimi častili Boga in se združili z njim. Sv. Avguštín pravi: "Vsako dobro delo, storjeno zato, da bi se združili z Bogom, je resničen dar." Ako tedaj moliš, pred molitvijo roke povzdiguješ k Bogu, ako poklekujesh in delaš vse to z namenom, da bi s tem častil Boga, je vse to daritev. Saj pravi sv. pismo: "Moja molitev pridi kot kadilo pred tvoje obličje, vzdigovanje mojih rok bodi ko večerna molitev." (Ps. 140. 2.) Tudi mrtvičenje in zatajevanje samega sebe smemo po vsej pravici imenovati zunanjo daritev. Sv. Avguštín pravi: "Ako s treznostjo krotimo svoje telo, da bi dopadli Bogu, je to že dar. Tudi smrt je daritev, ako jo pretrpimo iz ljubezni do Boga. Smrt je sicer kazen za izvirni greh, vendar pa pravi sv. pismo: "Draga je pred Gospodovim obličjem smrt njegovih vernih." Ps. 115.6.)

Gotovo so tedaj darovali mučenci s prelivanjem svoje krvi in s svojo smrtjo Bogu jako prijeten dar. Ko so bili trije mladeniči s Babilonu vrženi v razbeljeno peč, kjer v kljub kraljevemu povelju niso hoteli moliti zlate podohe, so molili sredi plamena takole: "Kakor žgana daritev ovenov in juncev in veliko tisoč tolstih jagnjet; tako bodi naša daritev pred tvojim obličjem dopadljiva." (Dan. 3. 40.)

Brezdvomno smo dolžni Bogu dvojnih darov, notranjih ali duhovnih in zunanjih ali vidnih. Dolžni smo mu duhovnih darov, ker je Bog duh in ga moramo tudi v duhu in v resnici moliti in uravnati svoje misli, želje in občutke po njegovi sveti volji. Z živo vero moramo verovati v Boga, trdno moramo vanj upati in ga ljubiti iz celega svojega srca. Pred Bogom se moramo ponižati in ako smo bili tolikanj nesrečni, da smo grešili, moramo obžalovati vse svoje grehe. "Bog ne zahteva

od nas", pravi sv. Avguštín—"ako grešimo, klavnih darov, pač pa zahteva skesano in potrto srce." Bogu pa nismo dolžni le notranjih darov, namreč tudi zunanjih. Človek nima le duše, ima tudi telo. Nikakor ni tedaj zadosti, ako častimo Boga samo po notranje, ako ga molimo in hvalimo le no duhu, dolžni smo ga častiti tudi po zunanje, ohranjevati in vekšati svojo notranjo nabožnost tudi z zunanjimi dobrimi deli. Ker smo pa mi vsi le ena družina, je tudi treba, da v nemamo drug drugega z lepim obnašanjem k pobožnosti. Ker se pa vsled izvirnega greha vzdiguje naše meso zoper duha, zato je prav, da se z zunanjimi dobrimi deli ponižujemo, da pomagamo tako duhu kvišku k Bogu. Nikdar pa pri tem ne smemo pozabiti, da so zunanji darovi Bogu samo takrat všeč, kadar so sklenjeni z notranjimi darovi. Kdor n. pr. časti Boga z jezikom, go mora častiti tudi s srcem. Ko bi tega ne storil, bi mu veljale besede Gospodove: "To ljudstvo me časti z ustnicami, njih srce je pa daleč od mene." (Mat. -5. 8.)

Zgolj zunanji darovi so klas brez zrna, lupina brez jedra, so le hinavščina in gnusoba pred Bogom. Kdor bi poklekoval pred Bogom in se trkal na prsi, v srcu bi pa ne maral za Boga in bi se ne kesal svojih grehov, njegovo poklekovanje in trkanje na prsi bi nikakor ne bilo dopadljivo Bogu, marveč bi mu bilo zoperno. Vselej so pa Bogu všeč notranji darovi in sicer tudi tedaj, kadar niso sklenjeni z zunanjimi. Kdor n. pr. obžaluje svoje grehe v svojem srcu, tega žalost je Bogu dopadljiva tudi takrat, kadar se ne kaže na zunanje. Seveda se pa pravo češčenje božje in resnična ljubezen do Boga ne moreta lahko zakleniti v srce, dvigala se bosta namreč kakor plamen iz

srca. Notranje daritve so večino-
ma sklenjene z zunanji.

Kadar opravljamo Bogu notranje ali zunanje daritve, smo mi sami vse to, kar je k daritvam potrebnega; mi sami smo tempelj, v katerem se daruje; oltar na katerem se daruje; mašnik, ki daruje, in dar ki se daruje. To resnico nam pove sv. Avguštin, ki pravi: "Mi smo tempelj, v katerem prebiva Bog. Naše srce je oltar na katerem zažigamo dar ponižnosti z ognjem ljubezni." Isto resnico potrди sv. Janez v skrivnem razodenju rekoč: "Nas je storil kraljestvo in duhovne Bogu in svojemu Očetu." (1, 6.) Zato imenuje tudi sv. Peter kristjane kraljevo ljudstvo in vsem kristjanom brez razločka piše isti apostol. "Vi ste kakor živi kamni nanj zidani, ste duhovna hiša sveto gospodstvo, da darujete Bogu prijetne duhovne darove, in Jezusu Kristusu." (1 Pet. 2. 5.) Kristjan! ali si katerikrat premislil to resnico? Ali si že kdaj pomislil, da si bil tudi ti pri sv. krstu posvečen v mašnika, da bi zažigal v templju svojega telesa, na oltarju svojega srca Bogu darove ponižnosti, sramežljivosti, treznosti, potrpežljivosti in drugih krščanskih dolžnosti in čednosti z ognjem svete ljubezni? O kolika imenitnost, koliko odlikovanje! Kraljestvo in sveto duhovstvo so vsi pravični kristjani brez razločka stanu in spola, ker darujejo Bogu splošne darove, svojih čednosti in dobrih del na oltarju svojega srca. Te daritve pa, ki jih kristjani darujejo, so Bogu prijetne po Bogu Jezusu Kristusu.

Kakšne pa morajo biti naše splošne daritve, da bodo po Jezusu Kristusu prijetne nebeškemu Očetu? Te daritve morajo biti 1. popolne in 2. neprenehljive. 1. ako hočemo, da bojo naše daritve Bogu prijetne, morajo biti popolne. Daritve pa so popolne, če darujemo svoje telo, svojo dušo, svoje premoženje in vsa svoja dela

in opravila. Sicer smo mu pa tudi dolžni vse darovati.

Dolžni smo Bogu darovati svoje telo. Sv. Pavel piše: "Prosim vas tedaj, bratje, pri usmiljenju božjem, da dajte svoja telesa v živ svet in Bogu dopadljiv dar, da bo vaša služba po pameti." (Rim. 12. 1.) Naše telo pa bo svet, živ in Bogu dopadljiv dar, če odvrčamo od hudega vse ude svojega telesa in jih neprestano obračamo le k spolnjevanju božjih zapovedi; če ohranimo svoje telo v svetosti in časti in ne delamo po njegovih slabih željah kakor malikovalci, ki ne poznajo Boga. Naše telo bo živ in Bogu dopadljiv dar, če častimo Boga s pokorjenjem svojega nepokornega mesa s sramežljivostjo in čistostjo, z zmernostjo in treznostjo, če smo vedno pripravljeni pretrpeti smrt. kadar jo Bog pošlje, pretrpeti voljno in v duhu pokore. Naše telo, piše sv. Križostom, bo svet dar, če naše oči ne bodo ogledovale nič pregrešnega, če ne bo govoril naš jezik nič hudega in če ne bodo poslušale naša ušesa opravljanja in obrekovanja, če ne bodo naše roke storile nič hudega in naše noge ne hodile po grešnih krajih. Toda, tudi vse to ni zadosti. Ako hočemo, da bo naše telo živ, svet in Bogu dopadljiv dar, tedaj ni zadosti, da se varujemo hudega, marveč potrebno je, da delamo s svojim telesom tudi dobro; da navadimo svoje roke opravljati bogaboječa dela, svoj jezik hvaliti in poveljevat Boga, svoja ušesa poslušati Jezusove nauke in pobožne pogovore. Zveličavna daritev je gledati na zapovedi in odstopiti od vse hudobije. (Sir. 35. 2.)

Nasprotno pa Bog zametuje omadeževane darove. Ako ponuja nespokorni grešnik svoje s pregrehi omadeževano telo Bogu v dar, Bog tega daru ne mara, ker so gnjusoba Bogu grešnikove oči, iz katerih odseva plamen nečistosti, grešnikove roke, ki se stegu-

jejo po tujem blagu, grešnikov jezik, ki laže, kvanta in obrekuje, grešnikove noge, ki ga nosijo v pregrešne kraje, ter v slabe tovaršije. Gospod Bog je rekel Judom: "Če tudi svoje roke povzdiguje v molitvi, vendar obračam od vas svoje oči, in četudi pomnožujete molitev, vas vendar ne bom uslišal, zakaj vaše roke so polne krivi." (Iz. 1. 15.) Varujmo toraj vsakega greha po sv. krstu v tempelj božji posvečena telesa, in oblačimo jih v lepo obleko čistosti in zmernosti, da bodo po Jezusu Kristusu živ, svet in Bogu dopadljiv dar! Če v časti in svetosti ohranimo svoja telesa, potem bo Bogu dopadljivo povzdigovanje naših rok, prijetno poklekovanje naših kolen, vseč mu bo naša molitev, katero pošiljamo s pobožni mjezikom do sedeža božje milosti. Srečen, presrečen je kristjan, katerega telo je ozaljšano s čednostmi!

Pa ne le svojega telesa, marveč tudi svojo dušo moramo dati Bogu, v svet, prijeten dar. To se bo zgodilo, ako posvetimo spolnjevanju volje božje vse svoje dušne moči; ako si prizadevamo bolj in bolj spoznavati s svojim umom Boga in njegove lastnosti; trdno verovati vse njegove resnice in premišljevat sv. skrivnost. Mi dajemo svojo dušo Bogu v živ dar, ako vpravimo svoje želje in nagnenja po božjih zapovedih, ako ljubimo s prosto voljo Boga čez vse, ako hrepenimo le po koristnih rečeh in obžalujemo svoje grehe. Mi darujemo svojo dušo toraj Bogu, ako mu podvržemo um in voljo z vsemi željami in nagnenji. Ako to storimo, je Bogu dopadljiv dar. Ta daritev pa nikakor ni lahka, ker je treba premagavati svoje hudo pozele-nje, ki nas le prerado potegne v greh in zatirati svoje samoljubje, ki hoče delati po svoji glavi in trmi.

Ti pa, grešnik, daruješ svojo dušo Bogu, ako mu prineseš v dar skesano, ponižno srce, ki ne ko-

prni več po pregrešnih slasteh, ampak po bogaboječih delih. Tak dar bo Bogu gotovo všeč, ker je vžaljen duh Bogu prijeten dar in ker potrtega, ponižnega in spreobrnjenega srca Bog ne zavrže. Pač pa zavrže Bog srce, iz katerega se dviguje dim prevzetnosti ali smrad nečistosti, nevošljivosti, sovraštva ali katerekoli druge pregrehe.

Darovati moramo Bogu tudi svoje premoženje. To se bo zgodilo, ako ne vežemo preveč svojega srca na posvetno premoženje in vživamo časne blagrade po volji božji. Bog hoče, da rabimo svoje premoženje za časne potrebe, katerih nam pa ne sme narekovati poželjivost, ampak nauk sv. evangelija. Poželjivost zahteva mnogo več, evangelij zahteva le malo. Nadalje hoče Bog, da pomagamo z obilnostjo svojega premoženja ubogim. "Dobrotljivost pa in deljenja nikar ne pozabite, ker taki darovi dopadejo Bogu." (Heb. 13. 16.) Kar toraj darujemo ubogim, darujemo Bogu. Ubožec je takorekoč oltar, na katerega se položi dar in raz katerega ga Jezus sprejme. Karkoli namreč kateremu svojih bratov storimo, smo storili Kristusu. Da sv. Pismo celo pravi: "Miloščina reši smrti, in ona je, ki grehe zbrisuje, in pomaga najti milost in večno življenje." (Tob. 12, 9.) Ako rabimo svoje premoženje v svoje in svojega bližnjega časno in večno srečo, tedaj ga prav rabimo.

Bogu smo dolžni darovati vsa svoja dela, svoje djanje in nehanje. Delajmo in trpimo vse le

zato, ker Bog tako hoče! In karkoli opustimo to zato, ker Bog prepoveduje to storiti. Skrbimo pri vseh svojih delih, da bomo spolnovali voljo božjo in poveljevali čast božjo! Ako bodo naša dobra dela izvirala iz ljubezni do Boga, bodo tudi njemu gotovo dopadljivi in prijetni dar. Sv. Avgustin namreč piše: "Vsako dobro delo je resničen dar, če ga storimo z namenom, da bi z njim Boga častili in se sklenili z njim v sveti družbi." Koliko prijetnih darov tedaj lahko opravimo vsak dan, ako živimo v stanu milosti božje in ako spolnujemo natančno svoje stanovske dolžnosti iz ljubezni do Boga!

Naši darovi morajo biti neprenehljivi, to je trajni in stalni. Prvič so nas darovali našemu nebeškemu Očetu pri sv. krstu; toda to ni zadosti. Celo naše življenje mora biti vedna daritev, ki se bo končala s smrtjo. Dolžni smo toraj Bogu svoja otroška, mladeniška in stara leta, z eno besedo; darovati mu moramo celo svoje življenje. Ali je bilo res naše življenje nepretrgana, toraj nikdar pretrgana daritev? Darovali smo celo svoje življenje Bogu, ako smo dozdej ohranili svojo krstno nedolžnost neoskrunjeno. Pretrgali smo svojo daritev, ako smo zabredli v kak smrten greh. Kaj naj potem rečem, ako smo večji del svojega življenja darovali ne Bogu, marveč satanu, posvetnemu veselju in svojemu hudobnemu nagnenju! O, ako je temu tako, darujmo svojemu nebeškemu Očetu dar skesanega ponižnega in spreobrnjenega srca. Ta dar

zahteva Bog pred vsakim drugim darom od nas. Srečen pa, čez vse srečen, kateremu spričuje vest, da je daroval celo svojo življenje Gospodu. Prišla bo ura, ko bo daroval samega sebe na oltarju smrtne postelje Bogu ves dopadljiv dar, ko ga bo od Boga poslana smrt prestavila v srečno večnost.

Spoznali smo iz teh besed, kaj so v najsplošnejšem pomenu besede notranje in zunanje daritve, katere smo dolžni Bogu. Kako srečni smo, da jih lahko opravljamo vsak dan, ker smo bili vsi brez razločka v nekem pomenu posvečeni v mašnike pri sv. krstu, da darujemo Bogu duhovne daritve, katere so mu prijetne po Jezusu Kristusu. Zažigajmo toraj vsak dan na oltarju svojega bogaboječega srca Bogu dar molitve, dar hvale božje, dar kesanja, dar svetih misli in dar bogaboječih želj, dar krščanskih čednosti in dobrih del! Prosim vas tedaj bratje! pri usmiljenju božjem, da dajte svoja telesa v živ, svet in Bogu prijeten dar. (Rim. 12. 1.) Darujte mu tudi svojo dušo, ker je Bog duh in kateri ga hočejo moliti, ga morajo moliti v duhu in resnici! Darujte sami sebe Bogu in darujte se mu tako, da se odpoveste svetu in vsem njegovim častem, in pregreham, da odmrjete svojemu hudemu nagnenju in živite samo v Bogu in za Boga! Ako bo temu tako, potem bo resničen in Bogu prijeten dar. "Kolikor Bogu posvečen človek;" pravi sv. Avgustin "svetu odmrje in živi le Bogu, toliko ja on pravi dar."



Mala cvetka siplje rože.

H. B.



AKO je obljubila in to zvesto drži. Od vseh strani se poroča o čudežnih uslišanjih razne vrste. Zadnje čase se je moč njene priprošnje pokazala celo mej protestanti. Neka ugledna baptistinja v Coloradi se je proti vsemu pričakovanju spreobrnila. Njena hčerka, katoliška redovnica, je toliko časa opravljala devetdnevne na čast sv. Tereziki, da je izprosila svoji materi to milost.

Mrs. Mary Adelia Harper, tako je spreobrnenki ime, je bila po Ameriki že dolgo znana predavateljica (lecturer). Že osemdesetletna dama je bila do zadnjega časa po svoji veroizpovedi baptistinja in kot taka seveda nasprotnica katoliške cerkve. Ni bila sicer ena tistih, ki imajo za katoliško cerkev samo zasmeh in blatenje, kakor so n. pr. razni protikatoliški agitatorji in agitatorice, ali kakor tudi naši rdečkarji. Kot vzgojiteljica boljšega naraščaja za človeško družbo, ji je bila katoliška cerkev celo simpatična. Njeni sadovi na tem polju, katerih najlepši so svetniki, so ji imponirali. Dogmatičnih korenin, iz katerih so končno poginili, ni študirala. To njeno znanje je slonelo na predsodkih, katerih je ves protestantizem tako poln. In odtod njen odločni odpor proti katolicizmu.

Simpatija do katoliških vzgojnih uspehov jo je nagnila, da je dala svojo osemletno hčerko katoliškim redovnicam pri sv. Antonu v Texas v vzgojo. Ta jo je po svoji graduaciji prosila, da bi smela še nadalje ostati pri sestrah. Ker je bila njena prošnja preveč silna in odločna, je ni upala popolnoma odbiti. Začasno ji je ugodila. Ko jo je pa pozneje hotela vzeti s seboj v Evropo, kamor je šla na študijsko potova-

nje, se ji je odločno uprla, češ da ne gre, ampak hoče postati sestra. In je prodrla. To je mater tako užalostilo in ujezilo, da je ni hotela več priznati za svojo in je pretrgala vsako zvezo z njo. Sicer jo je silno grizlo, da je na ta način zgubila svojo ljubljeno, a njena zagrizena trma ji ni pustila, da bi se ji približala in se sprijaznila z njenim korakom. Dolga leta je vladalo mej njima to napeto razmerje.

Onemogla jeza, ki je neprestano glodala v njenem srcu, jo je končno telesno docela ubila. To



njeno invalidno stanje jo je napotilo, da je zamislila neko novo psihično — fizično zdravstveno — vzgojno metodo, ki jo je najprej pri sebi in sicer z uspehom preizkusila. Ko se je na podlagi nje nekoliko opomogla, je postala njena aposteljica za druge. Predavala je o njej na mejnarodnem znanstvenem sestanku v Chicagi l. 1893. in na svetovni razstavi v Parizu l. 1920. Pozneje je v raznih mestih Amerike in Anglije vstanavljala takozvane Harper-institute s svojim zdravstveno-vzgojnim programom. Mej tem je njena hčerka — redovnica

delovala kot misijonarka in učiteljica v misijonih stare Mehike.

Dne 30. maja 1920, na dan, ko je bila sv. Ivana D. Arc, imenovana Devica Orleanska, kot čarovnica na grmadi sežgana (1431), se je vnela za to junakinjo in začela nabirati gradivo za njen življenjepis. Kolikor bolj jo je spoznavala, toliko bolj simpatična ji je bila. Končno se je odločila, da poroma na vse kraje, ki nosijo kak spomin te junške device-mučenice. To se je pozneje še pogosto zgodilo. Ob teh prilikah je obiskala tudi svetovno znana katoliška božja pota v Lurdu, Einsidelnu in druge. Vrnivša se v Ameriko, letošnjega junija, je odšla v Denver, Colo., na obisek. Tu se je prve dni avgusta seznanila z "Malo cvetko," ki se tudi mej protestanti že pridobiva prijateljev.

Nekaj dni pozneje je pisala prednici onih sester, h katerim je hčerka vstopila, da bi kaj zvedela o njej. Istočasno je zaprosila Rev. Leo M. Flynn, duhovnika škofijske cerkve v Denverju za pouk v katoliškem nauku in za sprejem v katoliško cerkev. Hčerka, katero je prednica obvestila o materinem pismu, ji je takoj odpisala, prvič po štirideset letih. Tudi Rev. Flynn se je takoj zavezal zanj. Kakor razpokana zemlja je dama iz tega neskaljenega vira pila katoliške resnice, ki so se ji prej vedno potvorne in skaljene podajale. V pondeljek 11. avgusta ste prišli prednica in hčerka v Denver, da prisostvujete njenemu sprejemu v naročje matere cerkve. Kako genljiv je moral biti sestanek matere in hčerke po tolikih letih, si lahko mislimo. Vsa srečna je pogojno prejela zakrament sv. krsta in zaprosila, naj se ji da ime sv. Ivane D'Arc. Drugi dan je prejela sv. obhajilo.

Šele ko ste si mater in hčerka izmenjali svoje doživljaje mej

tem dolgem časom, je bilo očito, kako je do tega prišlo. Hčerka je povedala, da je prišlo materino pismo do nje ravno zadnji dan devetdnevnic, ki jo je opravljala na čast Mali cvetki, z namenom, da bi kaj slišala o svoji ma-

teri, kje je in kako se ji godi. Takoj po tem je začela drugo devetdnevnic, da bi mati postala katoličanka in za tem tretjo, da bi jo še enkrat imela priliko videti. Mala cvetka jo je na celi črti uslišala. Srečna redovnica je to

čudežno uslišanje izročila javnosti, da bi se še drugi z zaupanjem zatekali k Mali cvetki, le to si je v svoji ponižnosti izgovorila pri uredniku "Denver Register," po katerem smo to posneli, naj se njeno ime zamolči.



Preprostost.

Rev. Fr. Pengov.

ŽE stari modrijani so pozivali svet, naj se vrne nazaj k prvotni preprostosti. V najvejšem in najnovejšem času sta ponovila ta poziv Rousseau in znani grof Tolstoj, v srednjem veku pa sv. Frančišek Asiški. Hrepenenje po preprostosti je toraj že staro; in vendar je tudi vedno novo, vedno moderno. Saj je preprostost človeku že prirojena, nehoti se upira vsaki nenaravnosti.

Sv. Frančišek je prišel do svoje preprostosti le polagoma in obotavljaje. Saj je živel v očetovi hiši sredi sijajnega bogastva, veselic in prijateljev tako srečno in zadovoljno. Prišla je bolezen, in ž njo, kakor pravi njegov življenjepisec Jorgensen—, dan, ko je zapisala tajna roka na steno slavnostne dvorane besede o smrti in minljivosti. Odslej je iskal mladi Frančišek z neutrudljivo vztrajnostjo sveto preprostost in jo tudi našel, tisti dan, ko ga je pred asiškim škofom razedinil lakomni oče, ter je Frančišek izrekel besede: "Zdaj po pravici lahko rečem: Oče naš kateri si v nebesih!" Ko je kmalu na to, leta 1209, slišal Frančišek pri sv. maših besede sv. evangelija: Pojte in oznanujte blagovest, da se je približalo nebeško kraljestvo.....Ne nosite v svojih pasovih ne srebra, ne zlata, ne denarja, ne jemlji, te torbe na pot, ne dveh sukenj, ne čevljev, ne palice, kajti delavec je vreden svoje hrane, tedaj

je vskliknil: "To je kar sem iskal!" Te besede je sprejel svetnik za pravilo sebi in učencem, ki so hiteli k njemu od vseh strani.

Tako je prišel Frančišek do svoje nezaslišne preprostosti, da svoje prelepe neveste, ki je bila najpopolnejše uboštvo. Ta preprostost je prevzela vse njegovo bitje. Preprost je ne samo v hrani in obleki, ampak tudi v govorjenju in pridigi, preprost v vsem in povsodi. Ločiti se od bogatega očeta, stanovati v skalnati votlini, ne imeti ničesar razen beraške torbe, je nekaj izrednega, a Frančišku je vse to umljivo samo ob sebi. Zato prihajajo k njemu ptice in živina na travniku tako brez vsake zadrege, kot bi gledale pred seboj moža iz zlatega praveka, iz paradiža.

Ko bi prišel Serafinski Frančišek danes v našo sredo, bi se vpričo njega ne čutili manjše nego smo, ampak bi nas dvignila njegova svetost, ter nam dala krila, da bi poskusili tudi mi živeti njegovo čisto življenje. Ko bi nam rekel Frančišek: "Brat!" bi mu tudi brez najmanjše težave odgovorili z isto besedo. In vendar prihaja ta krasna beseda s tako težavo iz naših ust.

Toda Frančiškovo življenje ni bilo sad modroslovskih študij, njegova prostost ne preračunjenosti; kar mu je narekovalo srce, to je storil in bilo je vselej najboljši. Kdo bi mogel govoriti preprosteje kot n. pr. "Bratje, radi se hočemo imeti, prikrajšajte

vendar in recite da!" Ali: "Pojdite, povedat hočemo ljubemu Bogu, da smo lačni in da potrebujemo malce kruha in morda tudi kapljico mleka." Ali: "Glejte bratje, kako dobro se nam vendar godi! Hladna zemlja nam je divan, zeleno listje streha, ta dragocena gorska studenčica nam je v pijačo, veterček od morja nam nadomešča pahljačo, solnce je naša vesela svetilka, bosi in gologlavi hodimo po cesti brezskrbno, sredi dobrih ljudi, ki nas vedno ljubeznivo pozdravljajo." In kaka preprosta je njegova molitev: "Ljubi Gospod Bog, kako si Ti velik in dober! In kako sem jaz majhen in hudoben! O, pridi mi vendar nasproti! Svoje roke stegujem po tebi. Napravi dva koraka, ne, tri, sto in še več do mene, — kajti daleč je od Tebe do mene — da te morem objeti, Ti ljubi, dobri krasni Bog!"

Naš čas imenujejo hiperkulturni; potrebe ljudi so grozno narasle, zavladalo je rafinirano razkošje in nenaravnost. Večina ljudi se že ne zna smeati prav od srca; človek ni več svoboden in naraven, ni več preprost, ampak potvorjen, ponarejen. Zato imamo toliko pomislekov. Ali naj grem sem ali tja? Ali bo deževalo, ali bo prišla nevihta, ali pa bo lepo vreme? Nekoliko nas boli noga, ali smemo tvegati to pot? Prijatelj ima danes tako čuden obraz. Brat govori z menoj nekoliko manj nego po navadi. Vznenmirjen sem vsled tega. Vse te malenkosti nam zbujajo stotine

misli. Frančišek prav nič ne misli na take ničevosti. On gre ven in gre naprej; kaj veter, kaj dež? To mine. Poljubi brata, pozdravlja prijatelja kot vselej. Nobena reč ga ne spravi iz tira, on ostane neizpremenljiv vedno isti. Vse je v njegovih očeh neizrečeno preprosto. Stori kakor misliš, da je prav, to je, kakor ti navdihne Bog, govori, kakor čutiš, vzemi vse tako, kakor je v resnici, skrbi da bo tvoje boljše hotenje prevladalo vselej in povsodi, sicer pa pusti veselo vse svoje skrbi in križe velikemu Oskrbniku vseh reči! — Ali ni to najpreprostejša stvar, ki si jo moreš misliti?

Sv. Frančišek ni pisal zase in svoje brate kup paragrafov in pravil, teorija mu je tuja, vse pa mu je življenje! Najprej glasna poučna beseda, potem pa urno lepo dejanje. Modrijani modernih salonov slave preprostost mohamedanskega fatalizma, ki prepušča vse, da se godi, kakor se hoče; drugi poveljujejo pasivno preprostost Indijcev, ki zvečijo kamenje in drže po 24 dni koleno in komolec v enaki višini. Toda če si kdaj opazoval takega dolgočasnega fakirja ali muslimana, ki se je prepustil usodi (fatumu), te je gotovo stresel mraz pred to boleznijo, ki zamenjava preprostost življenja z lenobo, udanost s strahopetnostjo. Ne preprostosti, ki človeka ubija, ampak take, ki vtisne človeku res pečat človeka, nas uči asiški Serafin.

Proti potvorbi modernega človeka se javlja hud upor in razlegajo se klici po vrnitvi k preprostemu življenju. Naj bi pokazal "moderni svetnik" tudi v tem oziru človeštvu pravo pot in nas prenovil, kakor je reformiral 13 stoletje. Seveda ga danes ne moremo posnemati dobresedno. Duh

je življenje, črka je mrtva! Tudi v preprostosti moramo posnemati duha sv. Frančiška in njegovih tovarišev; ta duh pa ima svoj temelj v veri. Naše življenje, tako uči skušnja, more biti preprosto in skromno samo takrat, kadar temelji na veri. Brez močnega vrelca sv. vere postaja življenje samo hrepeneje po nasladi, če pa zahrepeni kdo kljub temu po preprostosti, mu pa manjka notranje zadovoljnosti. To vidimo ravno pri novodobnih učiteljih preprostosti. Evo ti najprej "očaka iz jasne Poljane" znane ga Leva Tolstoja. Ta mrki Rus z močno nagubanim čelom, z zamišljenimi globokimi očmi in veliko slovansko melanholijo, nam nikdar ne more biti simpatičen; še manj pa J. J. Rousseau, ogorčeni in strupeni predhodnik francoske prekucije. Ti možje nam ne morejo biti učitelji preprostosti, saj manjka pri njih vsake iskre ljubezni in sočutja. Ti ljudje so črnooki pesimisti in bi hoteli pripeljati človeštvo nazaj k preprostosti na ta način, da bi uničili vse, kar obstoji; odtod njihova mračnost in ogorčenost.

Spomnimo se tudi lahko klasičnega dela Turgenjevega "Nova dežela" kjer zveni skozi cel svet družabnih gospodarskih in političnih reform vedno znova veliko geslo: "Postati moramo preprostejši"! In res poskuša junakinjo Mariamna z različnimi hvalevrednim zatajevanjem to preprostost življenja na sebi praktično udeleževati. Toda velika Rusija o vsem tem nima niti najmanjše slutnje. Vse je pogrešeno in brez koristi. Kajti pisateljev klic ni utemeljen v nepremagljivi nuji srca, ampak le v šolski logiki in teoretičnem ustroju novega družabnega svetovnega naziranja. Frančišek ima in doživlja sveto-

ven nazor, ti ljudje pa šele izumijo nekaj novega in prikrojijo potem po njem svoje življenje. Narava na eni, umetnija na drugi strani! Toda tukaj velja; narava vse, umetnost pa nič.

Res je, da ima Umbrija in nje-no ljudstvo, kar tiče preprostosti življenja, na sebi še precej nomadskega, prvotno človeškega. Toda vsa ta srečna narava ustno izročilo in podedovanje, vam ne more dovolj pojasniti frančiškanske preprostosti. Njen najgloblji vzrok je milost, njen najboljši pomočnik evangelij, njen najmočnejši razlagalec ljubezen in vera v Boga. Ako v deželi, kjer je toliko plodne deviške zemlje in neoklesane ljudske sile kot na Ruskem, zahrepeni tak duh resnice kot je bil Tolstoj po preprostosti dušnega in telesnega življenja, bi mu gotovo napovedala vsa Evropa najboljši uspeh. In vendar koliko je preprostejši Kristov evangelij od Tolstojevega! Ako bereš tega velikega Rusa, čutiš pač iz vsake vrstice, kako velika je njegova žeja po večji notranji in zunanji preprostosti. Toda način, kako jo hoče ta čudoviti slovanski velikan doseči, najprej z razumom in potem šele s srcem, je jako zamotan, tako naravnost nemogoč, da rad zbežiš od njegovih knjig venkaj v solčno preprostost sv. Frančiška, k tej nenaštudirani in nepreračunjeni kreposti, ki izvi- ra iz naravnega čutenja in hote- nja, ter ima svoje korenine v svetosti in ljubezni do Boga.

Z eno besedo! Čim bolj je kdo krščanski, tem preprostejši je! Kristus je bil najpreprostejše bitje, ki je kdaj hodilo po zemlji. Frančišek Asiški pa je bil eden njegovih najpopolnejših aposto- lov.



V boju za resnico in pravico.

G. MORENO DOVRŠI PREROD
DOMOVINE.



REDSEDNIK Ekva-

dorski je dobro vedel, da je za vnanje blagostanje in srečo ljudstva potrebno najpreje notranje, srčno in umsko prerodenje. Zato je zastavil vse sile, svoje in državne, da omogoči Cerkvi in šoli, da moreta pokazati svoje božanske učinke in sadove.

Pa tudi neposredno je storil Moreno neizmerno veliko za vnanji prerod svoje republike. Nравnost ljudstva je v veliki meri odvisna od tega, kako se godi v državi pravu in pravičnosti.

Da je bilo v tem oziru pred Morenom jako slabo smo že omenili mimogrede. Cela vojska advokatov je v sporazumu s sodniki prodajala pravico in oropovala meščane. Saj je pa bilo odvetništvo v Ekvadorju tudi najlažja in najhitrejša karijera, ki si jo moreš le misliti. Naučil si se nekaj jurističnih drobtin, papa in mama sta podkupila z denarjem ali jezikom profesorje in bil si pečen mladi doktor prava. Pot do vseh višjih in dobičkanosnih državnih služb ti je bila odprta, če si bil sinko žlahte, ki je bila v dobri zvezi z vlado. "Iste razmere, kakor vladajo danes v belgrajski poradičarski politiki v velikosrbski Jugoslaviji!" boš morebiti vskliknil, ako se zanimaš za svojo stiskano domovino onstran luže. Ker je bila večina teh odvetnikov častihlepnih, lakomnih štreberjev, so izkopovali iz tal nešteto pravde in jih vlekli kolikor mogoče dolgo; sodniki so bili podkupljeni, kdor je več plačal, ta je dobil pravdo. Tu je bilo tudi vališče tiste zalege, ki je neprestano kovala zarote o tajnih društvih (belih in črnih ro-

kah), da pride potom revolt do državnega krmila in—korita.

Moreno je odpravil porodičarsko protekcijo. Gledal je, da so se vršili izpiti za juriste z vso strogostjo in izključil je vse, kar je bilo nesposobnega, iz državne službe. Posebno sodišče je nadziralo delovanje sodnikov. Gorje odvetniku, ki so ga zasačili pri očitnem, na prvi pogled krivičnem procesu, gorje sodniku, ki so mu dokazali, da se je dal podkupiti! Tako je pometel Moreno korupcijo pri pravu in sodstvu, a po novonastalih evropskih državah jo marsikje uvajajo po svetovni vojni!

Nasprotniki so očitali Morenu, da je prestrogo kaznoval krivce. A ravno nasprotno je resnično, le preblag je bil proti državnim zločincem. Kako malo da ima nagnjenja do grozovitosti je pokazal tudi s tem, da je ukazal do tal podreti stare, nezdrave in strašne ječe, ki jih je bila postavila liberalna doba in na njihova mesto postaviti nove kaznilnice, dostojne človeka. A ko so bile sezidane, ni bilo več zločincev, da bi jih napolnili. Seveda pa Moreno ni državno in policijsko legaliziral prostitucije, ter je ni obdaril s privilegiji, kakor revna omikana Evropa, ampak je ukazal take propalice pozapreti v poboljševalnice. Zato pa so bile pod njegovo vlado najsamotejše ceste v gorovju in pragozdu ravno tako varne kakor glavna ulica v Quito; preje pa nisi brez orožja smel iz ene vasi v drugo.

Ko so po smrti papeža Gregorja XVI. volili novega papeža, vprašajo prijatelji kapucinskega kardinala Ludovika Micara, kaj bi on storil, ako bi bil izvoljen? Odgovoril je: "Poskrbel bi, da bi bilo v moji državi dovolj vislic in dovolj kruha." Evropskim državnikom dela danes uboštvo in brezdolje ravno take preglavi-

Piše Prof. Rev. F. Pengov.
(Dalje.)

ce, kakor naraščanje zločinov. Sicer sta pa ti dve prikazni v najožji zvezi, sta korelativna pojma. Ob svojem nastopu je našel Moreno najgroznejšo revščino; 999 izmed 1000 državljanov je živelo iz rok v usta. Ljudstvo je bilo od liberalnih (demokratski) in radikalnih vlad popolnoma izsesano. Ljudstvo v cunjah je bilo dedščina, ki jo je prevzel Moreno l. 1860. iz rok demokratsko-radikalnih prostozidarjev.

Zato je bila njegova prva skrb, da pomore najprej najbolj revnim. Sezidal je več krasnih bolnic in jih izročil sestram usmiljenkam; za zapuščene sirote je oskrbel mnogo azilov, zavetišč. Kako da je bila ljubezen do bližnjega njegova srčna zadeva, je pokazal stem, da je hodil vsak dan v bolnice, lastnoročne stregel bolnikom in dajal zgled strežnikom, kako imajo ravnati. Pazil je, da so dobivali bolniki, zlasti gobavci, dobro in čedno hrano. Nad vsem je čulo njegovo bistro oko, povsod je bil zraven, sam je vse presojal, pomagal, delal.

Moreno je bil tudi oče **delavcev**. Delavsko oprašanje je bilo tedaj silno pereče. Da bi dal delavcem stalnega zaslužka in iztrgal ljudstvo prirojeni lenobi, je dajal skozi 10 let svojega vladanja ne samo tisočem, ampak dan na dan stotisočem delavcev posla pri napravi potov, cesta, mostov in železnic, kakor tudi pri številnih javni poslopih. Tako pride mo do vprašanja, kaj je storil g. Moreno za **materijalno blagostanje domovine**.

Spoznal je popolnoma pravilno, da pomanjkanje raznih potov in cesta duši vsako trgovino in promet v deželi. Zato se je lotil orjaškega dela, zidanja lepe, široke, cesarske ceste iz Quito do pristanišča Guayaquil. S pomočjo severo-ameriških inženirjev je dovršil delo, ki se je zdelo radi ne-



znanskih ovir(pragozd, visoke Kordiljere, grozna brezdna) nemogoče. Cesta je dolga 300 km, ima 400 viaduktov iz rezanega kamna in 100 velikih mostov iz iste tvarine. Vzporedno pa teče železnica, ki jo je dovršil 140 km. Železnic ni dajal v izvršitev inozemskim, tujskim družbam, ampak je zidal vse v lastni državni režiji. Izpeljal je še brez števila drugih cest in potov med vsemi deželskimi mesti in vasmí. Vsa dela je natančno nadziral.

Vprid trgovstvu je sezidal več morskih svetilnikov in z izvrstno ladjedelnico je priljubil Guayaquil tujim ladijam kot lukó.

Za male obrtnike je sezidal prezalo obrtno šolo "El Protectorado" in ravno tako za poučevanje ženskih ročnih del. Tudi kmetijstvu je šel na roko na vse mogoče načine, da bi moglo izkoriščati nenavadno blagoslovljeno domačo zemljo.

Podjetni predsednik je skrbel tudi za olepšavo glavnega mesta, kakor tudi podeželskih mest, ki so se dotlej topila v nesnagi. On je bil prvi, ki je dal tlakati brezdanje močvirske ceste mest. Današnji krasni veliki trg v Quito "La plaza mayor" je bil preje velika greznica. Moreno je dal svet osušiti, zasaditi krasen park in vrtove z vednozelenim drevjem in rastočimi grmovjem. Ker so pa nehvaležni prebivalci ponoči ruvali, kar je on sadil po dnevi, so morali dolga leta vojaki stražiti nasade.

Vojaštvo je Moreno tako reorganiziral, da je prišla medenj disciplina, namesto roparjev in pri-

silnih delovcev je sprejemal v vojno samo poštene ljudi in poskrbel za vse, da se je mogla država sleherni čas postaviti v bran proti vedno sovražnim sosedom. V Quito je seziral veliko kadetnico in pošiljal nadarjene častnike tudi v inozemstvo, da izpopolnujejo svoje vojno znanje. Ker je skrbel za vojake kot ljubeči oče in določil dosluženi tudi pošteno pokojnino, so ga vsi ljubili in bili navdušeni zanj.—

Pa boste vprašali: Kje je pa dobil predsednik G. Moreno denar, da je mogel financirati ogromna državna podjetja in podpiranja vsega dobrega in vseh potrebnih? Gotovo je delal velikanške državne dolgove in privijal davčni vijak, da je kričalo do neba?

Kot pravljica zveni odgovor: Pri vseh neznanskih izdatkih, so bile finance pod G. Morenom leto za leto boljše, sijajnejše. Pod prejšnjimi predsedniki so bile državne blagajne vedno prazne a dolgovi so rasli. Seveda so pa odhajali zato prejšnji predsedniki in njihovi uradniki v zasebno življenje kot bogataši. Tudi o Pašičih, Pucljih in Kristanih pravijo, da so veliki bogataši.

Moreno sicer ni zapustil lastnega premoženja, zato pa polne državne blagajne. Ko so prijatelji silili vanj, naj poskrbi za svoje otroke, je odgovarjal: "Nisem postal predsednik, da bi obogatel, ampak da koristim domovini." Vsi uradniki so morali posnemati njegovo poštenost, nadziral je vse strogo in natančno.

Zato je pa tudi vnanji državni dolg poplačal v malo letih, od notranjega pa je amortiziral v času svojega drugega predsedništva 18½ mil. predvojnih kron; še preostalih 7¾ milijonov je obljubil poplačati tekom dveh naslednjih let.

A še več; izvrstni državni ekonom je umel tudi državne dohodke podvojiti. Pod njegovo vlado se so povečali le-ti od 6½ na 13 milijonov kron. To je dosegel z najstrožjo kontrolo in pa s tem, da je obremenil vse nepotrebno blago, ki ga rabi samo bogataš za potratnost, s trojno carino.

Pri vsem tem pa je g. Moreno leto za letom davke — znižal. V svoji zadnji predlogi na zbornico, ki jo je napojil v svojo srčno krvjo, je bila tudi predloga za zopetno znižanje davkov.

Vse to je storil Moreno v manj nego desetih let. Kje najdete na svetu v deželi s tako omenjenimi sredstvi, pri tako velikih ovirah, pri takem pomanjkanju dobre volje od strani državljanov, tako bogatih sadov pravega napredka? Kje je narod, ki bi se bil v devetih letih dvignil iz blata in barbarstva do tolike prosvitljenosti? Imenujte mi državnika, ki bi mogel pokazati tako velik uspeh? Ruski car Peter Veliki, kojega življenje je Moreno čital in si ga vzel v marsičem za vzor, ostaja daleč za našim junakom. Zato je popolnoma upravičen stavek: García Moreno je bil velik, ženialen državnik-orjak, kakor jih pozna zgodovina le zelo malo.



Trpijo vsi, dobri in hudobni.

Rev. Joahim Ferk, O. M. Cap.



SAKEMU, ki ni slep, je jasno, da je trpljenje poplavalilo ves svet. Težave in nadloge ne delajo nobene razlike med dobrim in hudobnim, bogatim in revežem. Vsi morajo trpeti, tako mora biti, ker je ta svet solzna dolina. Pogosto se pa le opaža, da so hudobni bogati in mogočni, pravični pa stiskani in slabi, vidi se, da večkrat slavi zmago zločin in hudobija, dočim je nedolžnost tlačena. Hudobni, brezbožni se ponaša z lepim oblačilom, okinčan z zlatom in dragimi kameni, pobožen in reven mož pa vidno trpi siromaštvo, preziranje in zasmeh. Marsikdo si je pridobil nepoštenim potom, po goljufiji silno bogastvo, a drugemu, ki se je boril za poštenost skozi vse svoje življenje, pa se pomanjkanje povsod vsiljuje. Zdi se, da je hudobnež srečnejši od pravičnega. Ta sreča pa je samo navidezna. Trpljenje se zna skrivati tudi pod svilo in škrlatom; tu velja pregovor: Ni vse zlato, kar se sveti.

Ako torej opazujemo take slučaje, se ne smemo čuditi, še manj pa smemo dvomiti o pravičnosti božji, tudi če bi zares hudobni uživali srečo, dobri pa trpeli nadloge. Kdo smo mi, da bi se drznili soditi božje namene in božja dela? Ne preostane nam drugo, kakor klanjati se modrosti božji in vzdihniti s sv. Avguštinom: Gospod, tvoje sodbe morejo biti pač skrite in nerazumljive, toda nikdar krivične; ali pa s Salvijanom: Človek sem, ne razumevam, a skrivnosti božje preiskovati se ne upam. (De Guber, lib. 3.)

Vsi ti raznovrstni slučajji so občudovanja vredno delovanje božje Previdnosti, ki ne veže vedno kazni z zločinom, pa tudi jih ne loči vedno. Ako bi Bog vsakega hudobneža takoj kaznoval že v

sedanjem življenju, tedaj bi lahko sklepali, da božja pravičnost nima druge sodbe, pri kateri bi se zadostilo pravici božji, ljudje bi jo torej prezirali. Ako pa Bog ne bi kaznoval v nobenem slučaju, tedaj bi se pa zdelo, da ni nobene razlike med čednostjo in grehom. Zato meša Bog eno z drugim, kar nam daje povod, da preziramo zemeljske dobrote, katere uživajo najslabši ljudje. In zares ne more biti to, kar Bog deli z polnimi rokami hudobnežem, primerno plačilo njegovim izvoljenim ljubljencem. Kdo bi bil nevoščljiv obsojencu na smrt, ako se mu nazadnje da to, kar si požel njegovo srce, kdo bi zavidal ribi, ki je vgrizla v sladki košček na trnku?

Z druge strani pa zopet ni resnično, da bi trpeli samo dobri. Tudi hudobni morajo čestokrat prenašati birdkosti in nadloge. Toča uničuje polja in njive dobrih in hudobnih, potres ruši hiše enih kakor drugih, smrt kosi brez vsakega obzira pravične in krivične. Tudi zasebne nadloge so skupne vsem, da nekatere nesreče so navadno odločene samo za grešnike, ker so posledice zločinov, tako n. pr. kaznilnice, ječe in vislice niso namenjene za pravične. Ravnotako so tudi nekatere bolezni posledice pijančevanja, razuzdanega in nemoralnega življenja; te bolezni vodijo v preračni grob hudobneže, pravični so pa varni pred njimi. Neki nenadni ekonomični prevrat, ki spravi najbogatejše sloje na beraško palico, zadenejo v prvi vrsti tiste, ki so jih zakrivali sami z igro, zapravljanjem i. dr. Tudi izguba dobrega imena, sramota in zaničevanje je večkrat zaslužno plačilo ničvrednega življenja. Vedno nemirno življenje, razburkanost od strasti in vznemirjano po slabi vesti je delež hudobnih, a dobri so zavarovani pred takimi

nadlogami. Kaj pa naj rečemo o vesteh groznega samomorilstva, ki se vsaki dan čitajo po časnikih? So ti ljudje, ki se streljajo, obešajo, zastrupljajo, utaplajo, iz vrst pravičnih? Nikakor ne. Dober katoličan se ne naveliča življenja tudi v najtežjih nadlogah, on ne sega v izključne pravice Stvarnikov, dokler je pri zdravem razumu.

Hudobnim in krivičnim pa Bog sam grozi, da bo skrajšal njihove dni ter da ne bodo imeli veselja s svojimi otroki, da, prokleti so v svojih potomcih. (Deut. 28, 15.)

Pogosto najdejo hudobni kazni v propast v zločinu samem. Pogledajte Kajna, kako beži, kako se skriva in potika na zemlji; nikjer ne najde miru in počitka, ker je njegovemu čelu vtisnjen pečat prekletstva božjega. Faraon, ki se protivi božji volji in preganja Izraelce, najde smrt v valovih Rdečega morja. Saul, zaradi svoje nepokorščine zavrženi kralj, umira v obupu, ker mu je odvzeta krona in žezlo. — Pa tudi Judež nam je svarilen zgled, ki jasno priča, kam privede človeka pohlep po bogastvu. Takih zgledov ima zgodovina na tisoče; kdo bi torej mogel trditi, da so hudobni srečni in zadovoljni. Da, mnogi se nam dozdevajo srečni, toda ta njihova sreča je le ne navidezna. Ko bi mogli pregledati njihove srčne globočine, bi se prepričali, da se tam skriva mnogo gorja in bridkih solza. Ako se pa tupatam hvali kak brezbožnež, da mu Bog s trpljenjem ne more do živega, kako dolgo pa bo trajalo to njihovo uživanje? Do smrti: in potem se bo tudi o njih reklo: Sin, spomni se, da si v življenju prejel dobro in bil srečen, a zdaj moraš trpeti večne kazni v peklenjskih mukah.

opaža, da so pravični tlačeni od hudobnih, ki imajo v svojih podjetjih srečo — a dobrih in poštenih se drži smola, nič jim ne gre po volji. Da, hudobni preganjajo pogosto pravične in nicer ne brez vspeha. Sv. Janez Krstnik je bil velik med preroki, živel je sveto, delal pokoro v puščavi, nikomer ni prizadel hudega, tolažil žalostne, pomagal grešnikom na pravi pot, sam Sin Božji mu daje najlepše spričevalo svetosti. Kakšna je njegova usoda? Vidimo ga v ječi, vklenjenega v železje, dočim se razuzdani hudobnež, ki je poln krivice in hudobije, gosti v svoji palači. Kralj Herod obhaja svoj rojstni dan v največjem razkošju, vsi prisotni se mu ližejo in klanjajo. Ničvredni plesalki obljubi, da ji hoče izpolniti vsako željo. Ta gre k materi in se kmalu vrne z zapovedjo krvoločne prešestnice: Hočem, da mi daš glavo Janeza Krstnika. Tej strašni želji se ugoti in največji prerok izgubi življenje zavaljo prešestnice.

Kolikokrat se je pač ta dogodek ponovil v zgodovini svete katoške Cerkve. Ponavlja se še današnji dan. Razkošni bogataši izrabljajo siromaštvo nižjih slojev v svojo korist, brezbožni prevzetneži tlačijo nižje sloje in se še rogajo njihovi potrpežljivosti.

Ponižani in zaničevani pa se pritožujejo rekoč: Gospod, zakaj ne vdariš s svojo pravično roko onih, ki tebe in nas zaničujejo, zakaj so bridkosti in težave delež našega življenja? Toda tem veljajo besede: Ne veste, čegar duha ste! Mi ne moremo razumeti nedosegljivih skrivnosti Previdnosti božje; zato se ne smemo pritoževati misleč, da se nam godi krivica, ampak prositi je treba za moč in velikodušnost v vseh preizkušnjah.

Križi in težave nedolžnih pra-

vičnikov niso dolgotrajne, prej ali slej se Bog spomni svojih zvestih in jim spremeni žalost v veselje. Poglejmo nesrečnega mladenciča Jožefa. Bratje ga zavidajo in sovražijo ter mu strežejo po življenju. Za 20 srebrnikov ga prodajo v Egipt. Nekaj časa se mu godi dobro v Putifarjevi hiši, on uživa naklonjenost svojega mogočnega gospodarja, toda kmalu ga hudobna žena po krivem zatoži in Jožef mora v ječo, dočim se nezvesti obrekovalki dobro godi. Toda po času preizkušnje ga pa Bog poviša do časti kraljevega namestnika v Egiptu, nekoč zavidni bratje se mu klanjajo in obžalujejo svojo krivico.

Čista, nedolžna Suzana pade v roke krivičnim sodnikom ker ne privoli njihovim poželjivim nakljam jo obsodijo in peljejo nedolžno na morišče; v zadnjem trenutku jo reši Danijel, razkrinka pred vsem ljurstvom hudobna sodnika in tožitelja, ki sta nato prejela zaslužen plačilo svojega zločina. Suzani pa se vrne njena čast in ves narod se ž njo raduje.

O Tobiji beremo, da je bil zvest služabnik božji vse dni svojega življenja. V sužnosti izkazuje dela usmiljenja z nevarnostjo lastnega življenja. Bog pa dopusti, da ga obišče velika nadloga; izgubi vid in slepi starček pride skoro na beraško palico. Po dokončani preizkušnji pa mu Bog pošlje svojega angela Rafaela, ki mu vrne vid in mu pripomore k sreči in blagostanju.

Kolikokrat nismo sami doživeli in na lastne oči videli, kako je Bog nenavadno prišel na pomoč svojim zvestim ter jih rešil nadlog, povrnil dobro ime tistim, ki so bili po krivici očrneni in osumljeni, dal zdravje trpečim, pomagal ubogim, da so z veseljem vsklikovali: O kako dober je ljubi Bog, kako je pravičen! Zares

pravični morajo pogosto trpeti, toda njihovo trpljenje jim je v zveličanje. Z njim popravijo svoje pregreške, spoznajo pravičnega Boga in mu potem še gorečnejše služijo. Tudi pravičniki imajo svoje slabosti in po besedah sv. Pisma pade krivičnik na dan sedemkrat. Ti grehi se pa morajo očistiti. Kakor se zlato čisti v ognju, da postane čistejši in dragocenejši, tako se morajo tudi dobri, ki so zlato pred Bogom, vedno čistiti v ognju bridkosti.

Rekli smo, da na tem svetu ni nikdo brez trpljenja, ker je svet solzna dolina. Trpeli so svetniki, trpela je celo najčistejša kraljica svetnikov, Marija Devica. Tako tudi mora biti. Ali naj dobri in nedolžni delajo izjemo v splošnem zakonu, ki je dan za vse Adamove otroke, da dosežejo večno blaženost po časnem trpljenju? Pravični naj bi bili podobni ponižnemu, križanemu Jezusu, ki je glava vseh pravičnih. Da, sveti izvoljeni božji trpe mnoge težave in nadloge, da postanejo še svetejši. V nebeškem raju so vsi blaženi in popolnoma srečni, toda ne uživajo vsi enake sreče. Vsaka zasluga na zemlji poveča slavo v nebesih; največje zasluženje pa se pridobiva s potrpežljivostjo v trpljenju; zato je vsaka bridkost in težava, ki se v krščanskem duhu prenaša, novi dragi kamen neprecenljive vrednosti v kroni, ki nam je pripravljena v nebesih. Ako bi bilo mogoče, da bi svetniki nas v čem zavidali, zavidali bi nas edino v tem, da mi trpimo, a oni s trpljenjem ne morejo povečati nebeške slave. Vsak vzdih, vsaka solza, ki je za Boga prelita, je nepopisljiv zaklad za nebesa. Ako so pa bridkosti in težave plodovite, nam veljajo besede Jezusove: Beati, qui lugent — Blagor žalostnim!





Iz frančiškanskih vrtov.

H. B.



ČAS je, da se po dolgem molku s tretjeredniki zopet malo pogovorimo. Ker Ave Maria ni tretjeredniški list, smo jim samo en kot odstopili, pa še v tem so bolj za "ta stare," ki se navadno nič kaj ne pohvalijo v njem. A nam ne smejo zameriti. Imamo dosti družih, ki so dušno manj preskrbljeni in zato bolj potrebni pouka kot oni. Vsem ne moremo vedno kaj. Pri samih obljubah pa zopet ne sme ostati. Zato moramo vsaj od časa do časa tudi v njih kot malo pogledati in katero spregovoriti.

Ravno te dni smo nekaj brali, kar pred vsem nas in tretjerednike tiče. Neki frančiškan je zapisal besede: Splošno sv. leto se polagoma nagiblje v zaton, v ozadju pa žari zarja drugega posebnega svetega leta — frančiškanskega. Vsak otrok sv. Frančiška ve, kaj pomeni za njegovo veliko družino l. 1926. Smrtno leto sv. Frančiška je. A ne navadna obletnica, ampak pomenljiva stoletnica. Sedemsto let bo 3. oktobra 1926. zvečer, odkar se je ta serafinska duša dvignila iz zemskih nižin naravnost v objem Boga, ki ji je bil vse, drugo nič.

Razne stoletnice svetnikov gre do mimo nas, da niti ne vemo kdaj. Če je dotični svetnik ustanovitelj kakaga reda, se je vsaj on spominja in zainteresira

večji ali manjši krog svoji prijateljev zanj. Ako ne, brez spomina preide v nadaljne stoletje. O sedemstoletnici smrti sv. Frančiška se govori že par let sem. A niso samo njegovi otroci, ki so ostali svet spomnili nanjo. Ko bi jo oni tudi hoteli prikriti, kar bi seveda ne bilo lepo, bi jo drugi raztrobili, ki nimajo s frančiškanskimi redovi ničesar opraviti, morda niti katoličani niso.

Da, za sedmo stoletnico sv. Frančiška se svet bolj interesira, kakor se je morda za katero drugo prej. Za njegovo šeststoletnico se zdaleka ni toliko zanimal, kot se zanima za sedemstoletnico. Ob šeststoletnici je šel takozvani materializem v cvetje, ki je pomedel z vsem nadčutnim, duhovnim in se zaril v materijo, tvar, kot pravir in prapočetek vsega. Na tem temelju je začel zidati nebotičnik nove kulture, brez duha in brez Boga. To je bil moderni "babilonski turn." Čim višje se je dvigal v oblake, tim bolj pokonci so njegovi graditelji nosili glave. Kako naj imajo taki smisel za človeka — svetnika, ki je bil takorekoč sam duh, ki je kar drhtel po trenutku, ko mu bodo odpadle zadnje sponke snovi umrljivega telesa in se bo dvignil v večno srečni objem Duha, prapočetnika vsega? S pomilovavnim usmevom so zrl ti novobabilonski zidarji na tega "srednjeveškega mračnjaka," ki je senco lovil in se v nič zaljubil. Njegova šeststoletnica se jim je zdela proslava srednjeveške teme.

In za njegovo sedemstoletnico? Človek bi mislil, da bodo šli mi-

mo nje, kakor mimo pokopane zmote in njenega apostola, ki sta oba bila, a ju ni več, zato ni treba da bi se obregali vanju. V resnici pa dvigajo svoje trudne oči, ki so jim oslabele, ker so toliko časa hodili za vešami, mesto za solncem, dvigajo jih proti njemu kakor jih bodo zaročarani posvetnjaki sodnji dan in njih ustnice šepetajo: Mi bedaki...

Podrtija jih je zmodrila, velika podrtija njih novobabilonskega "turna," na katerega so bili tako ponosni, ker so upali z njegovega vrha Boga zbombardirati. Stati pred razvalinami kar je kedo z velikim trudom gradil in se solnčil v sreči ki ga čaka, ko bo dogradil, to pomeni krizo in temeljit preobrat v vsem dotedanjem mišljenju. Materializem in z njim materialisti so ta polom doživeli, odtod njih izpoved: Mi bedaki... Na bolj pdimerno ime še nihče ni bil krščen, kot so se oni sami.

On, ki je bil prej bedak v njih očeh, sv. Frančišek, se jim od dne do dne zdi večji junak. Zdaj se tu zdaj tam kateri njih oglasi in mu zapoje pesem proslave, pesem, ki zveni kakor domača povetka v tujini polna domotožja. Kar čutiš, kako bi se radi z njim dvignili v višave, k solncu in mu kakor škrljančki v mlademu jutru nad žitnim poljem zagostoleli. Še je v njih pesmih samo domotožje, pota domov še niso našli, preveč zemeljskega prahu in blata se jih še drži, a že to je veliko, da čutijo njegovo svinčeno težo in se ga skušajo otresti, mej tem, ko so ga prej objemali in poljubovali.

Da, ko bi bratje in sestre pozabili na sedemstoletnico svojega se-
rafinskega očeta, bi ne pozabili
ti, tako britko razočarani. Eden
izmej njih, ki je že prej prišel do
spoznanja, je prevzel nalogo, jim
ljubko podoba sv. Frančiška za
sedemstoletnico v vsej njeni lepo-
ti in privlačnosti pričarati pred
oči in jih še bolj vneti za njegove
jasne vzore. To je danski kon-
vertit Janez Joergesen, sourednik
lista "San Francesco," katerega
namen je pripravljati njegov se-
demstoletni jubilej.

Ni dvoma, da bo frančiškansko
sveto leto, ki se po papeževi od-
redbi začne o prihodnjih binko-
štih in konča naslednje binkošti,
navdušenje za sv. Frančiška še
pomnožilo, tako mej vernimi, zla-
sti njegovimi otroci, kakor tudi
brezvernimi, ki si žele nazaj v O-
četovo hišo. Enega ali drugega
teh bo ta magnet potegnil za se-
boj, kakor je potegnil Joergese-
na. Po njegovem zgledu bo po-
tem njega, ki ga je prej pomilo-
val, poslavljaj kot svetilnik na
morski obali, ki vabi z razbur-
kanega morja v mirni pristan.

Za nas Frančiškove otroke mo-
ra biti to leto dvakrat sveto. Naša
dolžnost bo poglobiti njegovega
duha, višje dvigniti našo zastavo,
zlasti zastavo tretjega reda, ki je
v moči svoje vstanovitve kanal,
po katerem se ima oživljajoči in
osrečujoči Frančiškov duh iz sa-
mostanskih celic razliti v široke
ljudske mase in tam vzbuditi no-
vo življenje, ne mesa ampak du-
ha. To je vaš apostolat, bratje
in sestre tretjega reda, ki se ga
morate v frančiškanskem sv. letu
posebno živo zavedati.

Kaj bomo mi od svoje strani
storili v ta namen, glede tega pri-
čakujemo posebnega naročila in
programa iz Rima. Vsekako bo-
mo posvetili v našem sv. letu več
pozornosti vedno bolj se probuja-
jočemu frančiškanizmu. Poročali
bomo o proslavi frančiškanskega
sv. leta, po svetu in svoječasno o-
znanili tudi lastni program za
njegovo proslavo. Pred vsem bo-
mo gledali, da se število naših tu-
kajšnih tretjerednikov bistveno
pomnoži. Pri tem neznatnem šte-
vilu kakor je zdaj, nas je v resni-

ci sram stopiti pred ameriško tret-
jeredniško javnost. Radi bi se
vdeležili letošnjega tretjeredni-
škega kongresa v New Yorku. A
kaj hočemo s svojo četico mej
močnimi armadami drugih fran-
čiškanskih provincij. Mi imamo
par revnih skupščin, oni snujejo
posebne tretjeredniške provincije,
s tisoči in tisoči članov. Res smo
mali, Benjamin smo mej ameriš-
kimi narodi, vendar bi morala bi-
ti naša tretjeredniška četa veliko
močnejša kakor je. Ko bi se vsi
po celi Ameriki organizirali in
zbrali pod eno skupno zastavo, bi
nas še nekaj bilo. Žal, da oni, ki
so raztreseni po naselbinah, kjer
nimajo lastne skupščine, drug za
druzega ne vedo. Odsekane ve-
je so, ki se polagoma posuše. Če
v našem sv. letu te raztresene
ude zberemo in jih združimo v
eno celoto s kupno centralo, od-
koder bo dobivali novega soka,
da se ne posuše, naše sveto leto
ne bo brez sledu vtonilo v morju
večnosti. Vsekako hočemo to
poskusiti, če bomo le kaj dobre
volje našli.

Rev. Fr. Pavlič.

Priateljstvo.

Prijateljstvo — beseda stara
kako lepo se ti glasiš,
kot pesem iz prelepih časov
v ušesih naših ti zveniš

Kdor te le hvali, povzdiguje,
se ti priklanja, ti kadi
za hrbtom pa se posmehuje,
ta tvoj prijatelj pravi ni.

Prijateljstvo je ista misel
v krepostno lepih dušah dveh,
je ista želja v dvojnih prsih,
je ista solza v dveh očeh.

Najboljša so še stara vina,
po njih te glava ne boli,
a tudi dobrim starim vinom
zaupati premnogo ni.



Kje je naš raj?

F. T.



LOVEK teži že po svoji naravi po blaženstvu; hrepenjenja po sreči ne more zatreti. Vse dejanje in nehanje, vse prizadevanje in raziskovanje človekovo od njegovega prvega nastopa do danes glasno izpričuje, da nosi človek v svojem sreću neko neutešljivo glasnico, ki ga zopet in zopet kliče nazaj, na kraj nekajljene sreče in blaženstva, v raj.

Po grehu prvih starišev so se zaprla vrata raja in zemlja je bila prokleta. Kamor je stopil bivši gospodar raja, je zadel na trnje in osat in le s težavo in s trudom se je prehranjeval. In ko je v potu svojega obraza človek jedel svoj trdi kruh — je v njegovi duši vedno iznova vzplamtelo hrepenenje po izgubljenem raj.

Legenda pripoveduje, da se je Adam podal nekoč na pot, da poišče izgubljeni paradiz. Ko je že dolgo hodil in se skrbno na okoli oziral, se mu v daljavi zableste velika zlata vrata. Z žarkom novega upanja pokrepčan, pospeši korak, zgrabi z obema rokama za močno omrežje in poskuša odpreti. Toda v hipu zagleda angelja, ki z ognjenim mečem brani vhod. Potrt in brez tolažbe se vrne in kmalu nato tudi umrje z neizpolnjenim željo v sreću.

Za Adamom je nastopilo že nešteto hrepenečih src isto pot. Med temi je bil, kakor pripovedujejo, tudi sloveči macedonski kralj Aleksander Veliki, ki ga je že ob zibelki spremljala sreča in

slava v najobilnejši meri. Ko je s svojo zmagovito vojsko dospel že v Indijo, se je od tu nenadoma vrnil, na videz brez vzroka. Toda vzrok nam je bolje ohranila legenda kakor zgodovina.

Aleksander se je nekoč oddaljil od tovarišev in zašel globoko v gozd. Vedno in vedno so se mu zdele cvetlice lepše, vedno vabljivejše je postajalo žgolenje ptic. Pa glej! naenkrat mu prepreči nadaljno pot zlato zidovje, pride do velikih zaprtih vrat. Za vrati zagleda visoko postavo z ognjenim mečem v roki. "Kdo si?" vpraša kralj oboroženca. "Jaz sem čuvaj raja," odgovori nagovorjeni. "Odpri," reče Aleksander. "Kdor hoče sem notri," nadaljuje čuvaj, "se mora z menoj pomeriti in preklati moj meč, toda moj meč prekolje samo tisti, ki ima čiste in neomadeževane roke."

Tedaj začne Aleksander s Serafom boj in ga premaga. Vrata v raj se odpro, kralj vstopi in očarljivi sijaj božjega vrta — Eden — ga omami. Pa samo za trenutek se napaja oko, neka nevidna moč ga pograbi in postavi iz vrta. In veliki Aleksander je otožen odjezdil proti domu in je umrl.

Tudi iz srednjega veka se nam je ohranilo veliko podobnih legend. V legendah, ki govore o junakih, ki so zapustili dom in odšli v svet, da poiščejo zgubljeni raj, je skrita skoro vsa poezija človeške duše. Neodoljivo hrepenenje po začaranem vrtu nosimo vsi v svojih srcih, vsi iščemo zemeljskega paradiza v sreči lju-

bezni, v veličini in slavi, v čaru in sijaju, v delu in podjetnosti — a nihče ne dobi tega blaženega vrta v popolno in nemoteno posest. Košček raja, majhen vrtič Edna si končno morebiti še zgradimo, toda njegovih rož se ovija trnje, na njegovi sreči gloda gorje, solnčno svetlobo zastira megla, lepe sanje pa prežene britko zaročanje.

Kadar mi v šoli zažari nasproti nedolžne oči, se mi zazdi, da odseva iz njih tak košček paradiza. Pa kolikokrat se mi iz prs izvije prikrit vzdih. Vprašam se nehote: Kdaj in kje neki bo ugasnil ta sveži sijaj zvezde nedolžnosti? Družinska sreča pravijo je raj na zemlji — pa se prikrade smrt in sreča joka na razvalinah sreče...

Ali so se vrata raja za vedno zaprla? Ali se je zemeljski raj za vedno odtegnil hrepenečemu sreću? Ali ni mogoče nikjer na zemlji najti paradiza?

S takimi in podobnimi vprašanji so se že od nekdaj vsi globoki poznavatelji človeških src. Krščanski dušeslovci trdijo soglasno, da je mogoče dobiti tak kraj na zemlji samo na enem mestu — v cerkvi v tabernaklu. Tu ni nobene angelja, ki bi nas odganjal z ognjenim mečem. Tu ni nobenih ovir, katere bi morali s silo odstraniti, da si pridobimo prost dohod. Tu najde vsako srčno hrepenenje svojo uteho, vsaka moreča skrb svojo pomoč, vsaka potreba svojo tolažbo, vsak strah svojo rešitev, vsaka zabloda pravo pot.

Zato pa skrbno iščimo ta kraj, ki je edini pravi raj na zemlji.



Šentklarski glasovi.

H. B.



TO je prav za prav eno šmentano ime. Ko sem je prvič bral, sem mislil, da se je kak Mr. Suhadolnik tam iz clevelandskega St. Claira enkrat razkoračil v Ave Mariji. Šele ko sem nadalje bral sem spoznal, da so to čisto drugi glasovi, iz naše bližine — slovenskih šolskih sester. Ime bi samo na sebi ne bilo napačno, za kakega ljubljancana celo zapeljivo, ker bi na prvi pogled mislil, da so to šentklavški glasovi. Za druge malo bolj čudno zveni. No pa to je samo krst v sili. Ko se dete na noge postavi, bo najbrž dobilo tudi drugo ime.

Sicer so pa šentklarski glasovi veseli. Oznanjajo nam, da so tudi slovenske šolske sestre po dolgem času našle svoj prostor za materni dom, kakor mi. Hiša, ki so jo s farmico kupile, je lepša, kot je bila naša in prostornejša. Samo eno napako ima, premajhna je za materno hišo. Za navadno farno sestersko hišo bi bila jako primerna, za materno hišo bo treba pa že več prostora. Na to so začele tudi takoj misliti, ker bi svoj mladi naraščaj čim prej rade spravile iz puste So. Chicage v prosto naravno naših hribčkov. Dokler pa to ni mogoče, so si to hišico kolikor mogoče samostansko uredile, da nimajo prevelikega domotožja po materinem domu, če je tudi pust.

Nekaj časa se niso kar nič domače čutile in razumem zakaj ne. S prosto naravo, dobrim zrakom v hladni senci, izvrstno pitno vodo in kar še dela podeželski dom

prijeten, je zadovoljen svetni človek, ki pozna le telesne udobnosti. Za redovno osebo je to nazadnje le postranska stvar. Kar dela redovno hišo prijetno je njena lastna kapelica in Jezus v njej. Te do zadnjega časa niso imele. Vsako jutro so hodile sem k nam k sv. maši in sv. obhajilu. Za silo je že bilo, a le za silo. Na tistem so vedno dregale svojo mater, da jim mora čim prej priskrbeti Jezusa v hišo, drugače ji bodo ušle.

Ker vemo, da je redovna hiša brez Njega telo brez duše, smo tej njih želji kakor hitro mogoče ustregli. Sestre farmarice so eno največjih sob priredile za kapelico, mi smo jim mej tem dobili potrebno dovoljenje za Najsvetejše in križev pot in na praznik karmeljske Matere božje je bila zjutraj tam prva sv. maša, pri kateri smo vdihnili tabernakeljnu dušo, popoldne pa smo blagoslovili sv. križev pot. Upamo, da so zdaj zadovoljne. Gotovo tudi Jezusu ne bo dolg čas, ker bo vedno kak živa večna lučka plapolala pred njim.

Kakor se je pri nas Jezus selil iz manjše sobe v večjo in nazadnje v cerkvico, tako bo tudi pri njih. Nova kapelica in povečan dom ob njej je že v delu in hitro napreduje. Bolj revno bo, kakor naše, ker tudi njim finančni minister noče dati kredita za kaj večjega in lepšega. Kar so prištrdale po posameznih postojankah, so postrgale skupaj, da so mogle začeti. Zdaj bodo pa naprej večinoma 'kofe' pile, da prej spravijo skupaj, kar bo stavba požrla. Potrebni les so deloma

naprosile od raznih kompanij. V toliko so na boljšem kot mi. Vendar to še zdaleka ni vse. To vemo mi. Nas je samo dodatni les, za katerega se s podjetnikom nismo pogodili stal najmanj poldrugi tisoč. Na slabšem so pa, ker one ne bodo mogle s svojimi močmi tega izvršiti, kakor smo mi. Toda koliko je še drugih stroškov.

A ker imajo malo osebnih potreb, saj so prve dve, ki so se "primožile" na kmete, prinesle celih 15 dolarjev dote s seboj in imele prvi mesec za grocerijo "ogromni" račun 93 centov, ne dvomimo, da bi ne premagale vseh začetnih težav. Upamo, da bo naš tukajšni dobri narod, katerega hčerke so, prav tako dobrohotno spremljal njih prizadevanja in žrtve, kakor je naše, ter jim po svojih močeh pomagal, da se čim prej dvignejo in vzamejo v roke višjo vzgojo naše ženske mladine in naše sirote.

Naš procvit je bitveno odvisen od njih procvita, zato nam je ta prav tako pri srcu, kakor oni. Da smo imeli doslej tako malo narodnega duhovniškega naraščaja, ni bil vzrok samo ta, ker nismo imeli lastnega kolegija, ampak tudi, ker nismo imeli šol z lastnimi narodnimi sestrami. Tujerodne sestre ne vidijo naših narodnih potreb in jim tudi niso tako pri srcu kot našim narodnim sestram. Te jih vidijo in jim po najboljših močeh skušajo odpomoči z gojenjem duhovniških poklicev. Zato mi vidimo v njih založnike naše-ga kolegija. Chicaga prej ni dala nobenega, ki bi bil voljan na-

stopiti trnjevo pot proti altarju. Odkar so naše sestre prevzele šolo sv. Štefana, imamo že tri, ki gotovo niso zadnji. Enako Sheboygan. Komaj dve leti je kar so prevzele tamkajšno šolo, pa so

nam letos že priporočile enega, za drugo leto se nam pa obeta drugi. Kedor tedaj podpira nje, podpira naše cilje, ki so ljudem odprli srca in roke, za kar njim in Bogu hvala. Ako bi kedo ses-

tram hotel kaj pomagati, naj pošlje na:

UPRAVA AVE MARIJE

P. O. Box 443 Lemont, Ill.



O kraljestvu smrtne sence.

Rev. F. Pengov.



NOGO je še dela na polju Gospodovem. Od 1600 milijonov ljudi, ki prebivajo na naši zemlji, je še vedno 800 milijonov poglavarjev in 200 milijonov mohamedancev. Vsega skupaj je toraj še 1000 milijonov ljudi, ki o Kristusu in njegovi Cerkvi ne vedo ničesar, ali pa celo sovražijo oba. Pomisli tisoč milijonov, ena milijarda!

Če bi šla kdaj ta velikanska procesija mimo tebe, kaj misliš, kako dolgo bi to trajalo? Koliko dni, koliko mesecev? Vzemimo, da bi šlo mimo tebe vsako minuto sto ljudi, potem bi bilo treba dvajset let, da se ta procesija nepretrgoma zvrsti mimo tebe. In kako žalostna procesija bi bila to! Tu bi ne nesli Najsvetejšega, kakor se godi pri naši procesijah, ampak nosili bi narejene malike. Tu bi ne bilo častnega špalirja kot ga tvorijo slovenski Orli, ampak divji razuzdani plesi, s katerimi pogani častijo svoje malike. Tu bi ne bilo nedolžnih, belo o-

blečenih deklic, ki bi trosile najlepše cvetje pred Jagnetom Božjim, ne bilo bi gorečih molitev in prelepih spevov, ampak surovo brezumno vpitje, s katerimi skušajo divjaki potolažiti svoje razjarjene bogove.

Bili bi pač tudi oltarji, na katerih bi se pa ne zažigalo dišeče kadilo, ampak v žgavnih daritvah bi se kadila živa človeška kri. Da, celi rodovi so še, ki časte svoje ostudne bogove z človeškimi žrtvami.

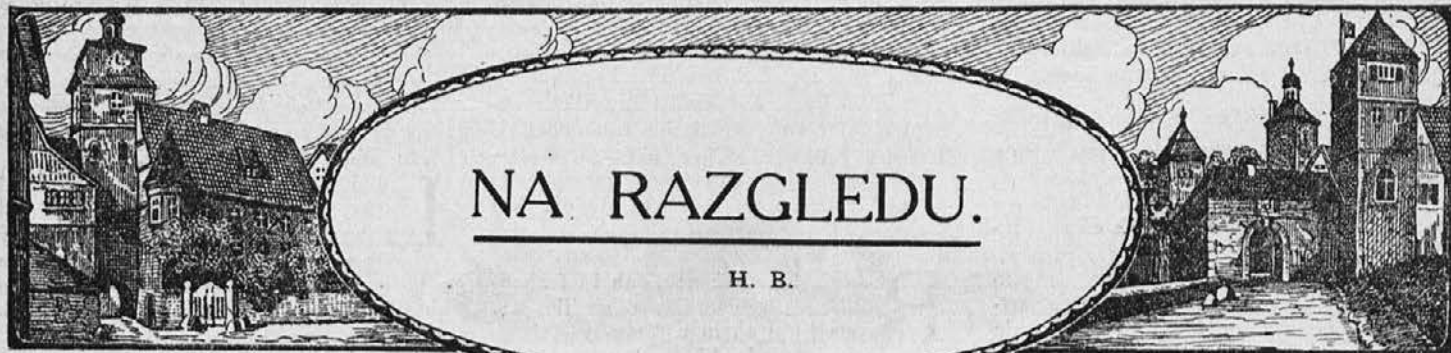
Tako je našel neki angleški uradnik na enem izmed južnih otokov nedavno poleg kože indijanskega poglavarja celo grmado človeških lobanj, ki so bile vse na enak način prevrtane. Ko vpraša poglavarja, ali morda niso bili ti ljudje pobiti, mu ta odgovori: "Ne! Ampak mi smo jim še živim izvrtali te luknje zato, da lažje pozajamemo možgane. Na ta način so možgani najboljši in tako tudi najlažje ujamemo človeškega duha."

V Afganistanu je še dandanašnji navada, da vsakega ki ne prizna zločina, katerega je obtožen, obesijo za lase in mu živemu polagoma režejo jermen za jermenom iz njegove kože, dokler ne umrje v strahovitih mukah. Če koga zapro, pa se zgodi da uide iz ječe in ga zopet ulovijo, gorje mu! Živemu istaknejo punčice, oces in vlijejo v rane terpetina pomešanega z nevgašenim apnom. In te bolečine so potem tako silne, da butajo taki nesrečnejši kakor nori ob stene ječe, dokler ne izdahnejo v strašnih mukah.

O, kako potrebno bi bilo, da bi tudi tem nesrečnežem zasijala skoraj luč sv. evangelija! Ali bi jim ne mogel pomagati tudi ti na kak način? Morda bi se dalo pritrpati kako cigareto, kak kozarec vina ali kaj drugega v prid misijonom? Morda čutiš v sebi celo misijonski poklic in greš na pr. kot rokodelec med to nesrečne ljudi?

Neustrašeno na pot, pa naj bo še tako težka!





NA RAZGLEDU.

H. B.

SREBERNI mašniški jubilej je na veliki Šmaren slovesno obhajal Rev. John Trobec, župnik najstarejše slovenske župnije v Ameriki pri sv. Štefanu v Brockway, Minn. Sicer bi se spodobilo, da bi mu bili že zadnjič častitali k tej slavnosti, ki jo duhovnik samo enkrat v življenju obhaja, a kmetje smo vedno malo zadaj. Starice so za nas novice in praznikov, katerih “ne pove nobena pratka”, se šele v osmini zavemo. Sicer pa pravi neki italijanski pregovor: Meglio tardi che mai — Bolje malo pozno, ko nikoli. Naj tedaj Bog živi srebrno mašnika Rev. John Trobec, daj mu čilemu in krepkemu učakati zlati mašniški jubilej, brez palice, kakor se za pristnega Gorenjca spodobi, potem bom pa še z naprej račune naredil.

NOV pomenljiv praznik bomo kmalu dobili pod imenom “Jezus Kristus kralj vesoljstva.” To po želji vesoljnega katoliškega sveta. Od vseh strani je tozadevna vrhovna cerkvena oblast v Rimu dobila na milijone prošenj, da bi se skoraj vpeljal. Upajo, da bo ta praznik tudi pri drugih krščanskih cerkvah simpatično sprejet. Če družega ne, vsaj Kristus je vsem krščanskim cerkvam še skupen. Morda nas bo on še v ostalem združil, glede katerega smo si v laseh. Saj če nas on ne bo, itak ne bomo nikoli več eno. Mej ameriškimi katoličani se za vpeljavo tega praznika največ trudi novi cincinnatski nadškof Most Rev. McNicholas. Stvar je toliko dozorela, da se zdaj bavi z njo kongregacija sv. oficija, kar je znamenje, da njegova vpeljava ni več daleč.

NEKI uzmovič se je te dni ponoči splazil v bolnišnico sv. Antona v St. Louis, Mo. Gotovo ni iskal zdravila, ampak si je mislil, ženske so boječe, če me tudi katera zaloti, ne bo hudega, nekaj le znam dobiti. Pa se je zmotil. V temni kapeli, kjer je poskušal svojo srečo je naletel na S. Ivano. Ko je videla, da ga ni pobožnost prignala v kapelo, je zgrabila električno bučo in jo zalučala vanj. Buča je padla na tla in se z velikim pokom razletela. Dolgoprstnež jo je urnih in morda še krvavih krač pobrisal, ne da bi kaj odnesel.

UMRL je v Baltimoru Rev. Leo M. E. Besnard, ki je imel lep spomin na Malo cvetko. Bil je njen rojak iz Lisleux. Kmalu po svoji novi

maši v rojstnem kraju je nekoč maševal v tamkajšnjem samostanu SS. karmeličank, kjer je takrat bivala S. Terezija Deteta Jezusa. Mej drugim je tudi njej podelil sv. obhajilo. Odkar je bila povzdignjena na altar se je z veseljem spominjal tistega dne.

NAJVEČJI hrvatski komedijant Radić, ki je hrvatske kmete, katere je dolgo za nos vodil, za ceno svoje osebnosti politično prodal Srbom, je navrgel še obljubo, da jih hoče tudi versko pravoslavju usuznjiti. Sicer priznava, da bo to dokaj trd oreh, vendar upa, da se bo po ovinku dalo doseči. Najprej, tako pravi, jim je treba rimski klerikalizem kot največjega hrvatskega sovražnika zastuditi, jih na ta način odtrgati od Rima in združiti v nekatko narodno cerkev. Polagoma bodo potem kot zrelo jabolko padli v naročje srbskemu pravoslavju. Morda se bo pa vendar le uračunal. Kar Turki niso zmogli tudi Radić ne bo. Je že zamudil. Ko je bil še nekronani hrvatski kmetški kralj, nekaj Gubac II., bi mu bilo morda deloma uspelo. Zdaj ko jih je politično za Ezavovo lečo lastne slobode tako sramotno izdal in prodal, mu ja ne bodo šli na limanice, naj jim tudi nebeško kraljestvo obljubi.

KAR je Balkan v političnem oziru, to je Mehika v verskem. Vulkan tu vulkan tam. Verski prekucuhi po drugih državah so potem, ko so se znoreli, nekaj časa mirni. Mehika kar ne more priti do trajnega verskega miru. Ni še preteklo deset let, odkar je divjala tam boljševiško strastna protiverska in proticerkvena gonja. Saj je bilo pod smrtno kaznijo prepovedano maševati. Pa zopet slišimo o podobnih žalostnih pojavih. Se zdi, da so se boljševiški bacili zajedli v ta za dobro in slabo tako sprejemljivi narod. Vlada, pod katere pokroviteljstvom se novi kulturni boj vrši, je očividno od Moskve inspirirana. Pod lepim plaščem narodne cerkve hoče katolicizmu zadati smrtni udarec. Čudno, da se za vse take obžalovanja vrede pokrete vedno kak duhovnik dobi. Tudi v Mehiki se je našel. Neki nad šestdeset letni starček, Perez po imenu, ki je bil že parkrat v norišnici, se je dal od prekucuhov premotiti in se za ceno patrijarhalne časti postavil na čelo tega gibanja. Ker ga

vlada z oboroženo silo podpira imajo katoličani težke čase. In nekaj cerkva so jim že oropali. Kar pridejo, vržejo katoliškega duhovnika na cesto in zasedejo cerkev in župnišče. Če se katoličani hočejo postaviti za svoje pravice, jih policija vzame v zaščito. Nedavno tega so se navalili na katoliško semenišče v Guadalajara. To mesto je bilo znano kot najbolj katoliško v celi Mehiki. Gotovo bi se ga pristaši narodne cerkve sami od sebe ne upali napasti, ko bi ne vedeli, da jih bo vlada branila. Tako so po svoji drznosti nekega dne seminariste kratko malo ven pometali. Ti se niso tako z lepa udali. Ker so vedeli, da imajo ljudstvo za seboj, so sklicali protestno zborovanje in šli pred guvernerjevo palačo zahtevati svojih pravic. Ko je ta videl množico, kako vedno bolj obkroža palačo, se se mu začele hlače tresti. Poklical je žandarmerijo, da ji ohladi zavrelo kr. Ker se ni dala mirno odstraniti, je dobilo besedo orožje. Nekaj je bilo ranjenih, mej njimi dva seminarista. Ko so jih s silo razkropili, so jih začeli v masah metati v ječe. Sed verbum Dei non est alligatum, ampak božja beseda ni priklenjena, je nekda zapisal sv. Pavel. Njegova glava je sicer odletela, krščanstvo je pa premagalo še drugačne tiče kot so mehiški boljševiški oprode.

PAGANSKI Japonci so veliko bolj trezen gentlemenski narod, kot mnogi katoliški, ki so v rokah brezvestnih poturic. Te dni se je apostolski delegat za Japonsko, Most Rev. Giardini na svojem potu v Rim ustavil na ameriški apostolski delegaturi in izjavil: Tudi jaz nimam nikakih oficijelnih stikov z vlado, a moram priznati, da so državni predstavniki nasproti meni pravi gentlemeni da mi paravnost naklonjeni. Stanje katoliške cerkve je zadovoljivo. Res, da spreobrnitve niso tako številne, ker so Japonci preveč zraščeni s svojimi narodnimi verskimi tradicijami, ampak tisti, kateri se spreobrnejo, so strogi in goreči katoličani, katerim je zlasti avtoriteta sveta.

CLEVELADSKI škof Rt. Rev. Schrembs, D. D. se je v triumpfu povrnil iz Rima v svojo škofijo. S seboj je pripeljal relikvije sv. Kristine, device-mučenice iz prve dobe krščanstva. Podaril mu jih je sv. oče, da

s tem pokaže svojo naklonjenost, tako njemu, kot njegovi škofiji. Relikvije bodo v eni izmed mestnih cerkev v Clevelandu izpostavljene javnemu čiščenju.

EVHARISTIČNI kongres, ki se bo vršil junija prihodnjega leta v Chicagu, obeta biti tako impozanten, kakor morda do sedaj še nobeden ni bil, da si je vsak skušal drugega prekositi. Okrog dva milijona vdeležencev pričakujejo. To ljudstvo pod streho spraviti in svojemu namenu primerno organizirati bo umetnost. A ni dvoma, da bo veliki duh kardinala Mundeleina temu kos. Te dni je sklical duhovnike skupaj, jim v glavnih potezah predložil zamišljen program in sestavil potrebne pripravljalne odbore, katerih je sedemdeset z 250 duhovniki in nekaterimi vitezi sv. Gregorija. Kljub lepemu številu bodo imeli polne roke dela, predno bo vse pripravljeno in urejeno. O napredku teh priprav bomo sproti poročali.

DRUŽINA Horigan v Baltimoreu je prava založnica katoliške cerkve z duhovniki in redovnicami. Ko bi bilo dosti taci, bi ne bilo nobene pomanjkanja duhovnikov in sester. Dva rodova te družine sta dala sedemnajst sinov in hčera v Gospodovo službo. Večina je stopila v razne redove in kongregacije in se posvetila najvišjemu duhovnemu poklicu misijonstva. O, če je domača vzgoja dobra, ne manjka poklicev. Narod, ki toži o pomanjkanju svojih duhovniških poklicev, mora biti pri korenini bolan, njegovo družinsko življenje mora biti razdrapano.

TIHO je dne 8. avgusta šla mimo nas petnajsta obletnica znamenitega odloka papeža Pija X. o zgodnjem sv. obhajilu otrok. Ta dan bi pač zaslužil da bi se vsako leto praznoval kot spominski dan velikega dogodka za ohranitev nedolžnih src. Duhovniki in sestre naj bi otroke spomnile nanj ter priredili njih skupno zahvalno sv. obhajilo. Obenem bi otrokom na srca položili, naj se spomnijo tudi sv. očeta Pija X. ki jih je tako zgodaj ukazal popeljati v objem Jezusov. Prosili naj bi Jezusa, da se temu papežu-svetniku kmalu prizna čast altarja, kar je želja celga katoliškega sveta.

KONKORDAT med Rimom in Belgijom bo končno vendar sklenjen, kakor se poroča. Ponovno so se obe stranki že pogajali, a so vedno zadele na nepremagljive točke, da se je stvar zavlekla. Odkar sta odletela z ministerskih stolov dva najzagrenejša kulturobojneža, Pribičević in Žerjav, gre veliko lažje in hitreje naprej. Papeški nuncij pri belgrajski vladi, Most Rev. Pellegrinetti, se je na svojem povratku iz Rima izjavil da bo besedilo konkordata v letošnji pozni jeseni gotovo. Podrobnosti kajpada niso znane. Čas bi že bil, da bi katoliška cerkev ne bila žoga v rokah vsakokratnih ministrov

vere in prosvete, kakor je bila dozdej. Sicer je ka konkordat pogodba, ki se je Rim vedno strogo drži, kakor se je pogodil, vlade pa navadno le toliko kolikor jim bolje kaže. Dokler bo katoliški cerkvi sovražni duh vladal, bo konkordat od državne strani le bolj na papirju. Tudi v bivši Avstriji je bilo tako. Je bolj držala dobrobrčnost Franca Jožefa kot konkordat.

PO vojski je več nemških in francoskih višjih častnikov sledilo sv. Ignaciju Loj. in vstopilo v Kristusovo armado, ki ne hodi z mečem okoli. Mej njimi je bil tudi grof Klaydij D'Elbee. Nedavno tega je bil posvečen v mašnika in bral novo mašo v kapeli SS. karmeličank v Lovanju (Belgija). Mej drugimi je obhajal tudi S. Klaro Marijo, ki ni bila nihče drugi kot njegova žena. V sporazumu sta se po letih srečnega zakona ločila in oba Bogu posvetila, ona v redu karmeličank, on v kongregacijo presv. Sreča. Njegova družina je na Francoskem slavno znana vojaška družina. V zadnji svetovni vojni je služilo poleg njega še pet njegovih bratov v francoski ramadi. Štirje izmed njih so padli.

ČESKA vlada je prišla z odpoklicem papeškega nuncija radi Husove proslave v neprijeten položaj. Mej katoličani je zavrelo. Kajpada to nobeni vladi ne more biti všeč četudi se drugače za katoličane malo briga. Vsaka vojska slabi državo, verska morebiti še najbolj. Ponižati se in moliti confiteor je pa tudi težko. Zato se skuša svobodomiselnost vlada na ta način izkupati iz blamaže, da trdi, češ, da se Husove proslave ni udeležila in simpatij do njega kot krivoverca in boritelja proti Rimu, ampak samo kot narodnega junaka in književnika. Kako je pravi neki slovenski pregovor: Vsak izgovor je dober, če ga tudi...

ANGLIKANSKI škof J. Bidwell, Ontario, Canada, se je odpovedal svoji visoki službi. Tozadevne oblasti so sprejele njegovo odpoved. Do tega ga je nekako moralno prisilil prestop njegove žene v katoliško cerkev. Ker je bil prominentna oseba mej anglikansko višjo duhovščino, je mislil, da more samo na ta način rešiti čast cerkve, kateri je služil. Praktično bi znalo res tako biti. Njegovo nadaljnje službovanje na prominentnem mestu bi mu bilo radi tega otežkočeno. Drugače se pa na ta način čast prav tako slabo reši, kot z dvobojem.

GRŠKO-RUSKA cerkev v Ameriki je doživela ne malo sramoto. Iz New Yorka poročajo, da ima tamkajšnja ječa na Ludlow cesti prvič v svoji zgodovini čast imeti mej svojimi stenami enega škofa. To je škof grško-ruske cerkve Adam Philipovsky. Sodnija ga je pozvala, da preda svojo katedralo nadškofu Platonu Rodzesveliskemu, kot postavnemu poglavarju te cerkve v Ameriki. On se je pa tej odredbi uprl, češ da

je on poglavar te cerkve. Nasprotno pa trdi njegov oponent, da je on od boljše-vikov postavljeni poglavar takozvane "žive cerkve" in v resnici nikak škof. Zdej pa v ječi čaka, da oblasti odločijo, kateri ima prav. Morebiti se bo radi tega kedaj še s sv. Pavlom primerjal.

LISIEUX, rojstno mesto Male cvetke, nekaj svetu nepoznano, uživa zdaj svetovni sloves. Postal je prvovrstna božja pot. V početku avgusta so po slovesni devetdnevni, mej katero je bila vsak dan pontifikalna sv. maša, posvetili novo, oziroma razeno kapelico. Neštete množice pobožnih romarjev je ta dan iz vseh delov sveta pridrla tja. Procesija z lučkami o mraku je bila pravi triumpf. V dragoceni skrinjici so nosili relikvije svetnice. Najprej so jih nesli na njen rojstni dom, nato pa po mestnih ulicah nazaj v kapelo, kjer bodo odslej izpostavljene javnem čiščenju in magnet za tisoče njenih ljubiteljev.

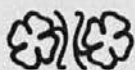
VSVETEM letu v Rimu priti in tam umreti-lepa usoda!" To so besede indijskega škofa Kurialacherryja. Iz svoje daljne škofije je priromal v Rim po svetoletne odpustke in da vidi sv. očeta. Tu je na smrt obolel. Morda mu je kedo rekel ali vsaj iz oči mu je bral pomilovanje, da mora tako daleč od svoje domovine pogledati smrti v oči. On je pa, ves srečen, da se mu je izpolnila dolgo negovana želja, izjavil: V svetem letu v Rimu priti in tam umreti-lepa usoda. Njemu je bilo to usojeno. Umrli je. Tako lepega pogreba bi doma ne bil imel. Sv. oče je poslal posebnega zastopnika, da ga v njegovem imenu spremlja na zadnji poti. Veliko družih cerkvenih knezov in ogromna množica svetoletnih romarjev se je vdeležila pogreba.

BOŽJO pot na Žalostno goro pri Preserju si bodo naši ameriški rojaki dobro zapomnili, ker so jim mesto sveč žandarski bajoneti svetili. Žalostni spomini na Žalostno goro. Francozi, Italijani so jih na svojih božjih potih bratsko sprejeli. Lastni krvni bratje so jih na rojstni grudi sprejeli z bajoneti. Judovsko plačilo Kristusu rojaku. Mrzel tuš je bil to, tudi za pasje dni premrzeli. Ni čuda, da so prej otrešli jugoslovanski prah s čevljev, kot so prvotno nameravali, in se odpravili nazaj v svojo drugo domovino, ki ima zaenkrat bolj materinsko srce zanje. Ko boste dobili to številko A. M. v roke, vam bodo že lahko osebnost poročali o dogodku. Le to nje in nas lahko tolaži, da ta nezasišana surovost ni slovenski, ampak balkanski pridelek. Kajpada tujci tega razločka ne poznajo, zato bodo vse skupaj v en koš vrgli, če zvejo in nas vse mej cigane uvrstili. Bolje tedaj, da pred širšo javnostjo molčimo. A ne pozabimo! Kadar bo kak srbski odposlanec za to ali ono snubil mej ameriški Jugoslovani, mu za zajterk, kosilo in večerjo in še "malco" zraven to pogrejmo, da ga bo želodec bolel, kakor so naše romarje na Žalostni gori srca.

ROMARSKI GLASOVI

od naše Marije Pomagaj

H. B.



KAR treh slavnosti je bil romar k naši Mariji Pomagaj mej tem časom priča. Veste, da ima mnogo povedati. Če je iskal samo romarskega užitka, ima vsa tri romanja v dobrem spominu. Ako je imel pa še kak drugi postranski namen, da bi si n. pr. ne samo po krščansko, ampak tudi po “kranjsko” dušo privezal, potem ima pa na prvo romanje 19. jul. bolj voden — sladke spomine.

Ta dan smo blagoslavliali nove zvonove. Sicer so bili že pri prvi letošnji slavnosti zraven, a se kot pagani niso upali dosti oglasiti mej tako pobožno družbo. Tiho so viseli v zvoniku kakor netopirji in čakali na krst. Pa še nekaj družega jim je grla dušilo, da niso mogli z veselim glasom na dan. Dolgovi. Nobeden še ni bil plačan. Kedo veselo prepeva, če je do grla v dolgovich. Ker so se pa kmalu začeli oglašati dobra srca, katerim so se smilili v svojem zamišljenem molku, smo napovedali za 19. jul. krst. S krstom je pa pri “Kranjcih” seveda botrinja neločljivo združena, pri nekaterih, kakor pri naših socialistih, celo prva stvar. Čez to ne bo zabavljaj, pač pa čez krst. Nam je krst prvi, botrinje se pa seveda ne branimo. Za njo je poskrbelo dr. sv. Štefana K. S. K. J., št. 1. iz Chicage, s tem, da je za isto priliko aranžiralo svoj letni piknik na naši farmi. Tako smo pričakovali prav lepe in vesele slavnosti.

No, krst je bil res vesel, botrinja je bila pa bolj “švoh.” A ne

smete misliti, da je društvo svojemu z malo začetnico pisanemu imenu tako slabo čast delalo. Kot št. 1. ve, da mora imeti “Kranjec” dvakrat privezano dušo, pa jo še rad zgubi. A je bilo tako, kakor je rado, mi smo naredili svoje, društvo svoje, Bog pa tudi svoje, s tem da nas je vse skupaj napral. Dasi nam to ni bilo prav, je moralo biti vendar najbolj prav, zakaj, bo on bolj vedel kot mi.

Kakor rečeno, krst je bil all right, da first class. Že na predvečer si je zvonik dal “pušelj” za klobuk, v znamenje, da se je približal njegov dan. Iz lin so prav do tal segali raznobarni trakovi, da je izgledal kakor kak tirolski kmetški ženin, ki se mu od klobuka viseši trakovi zadaj po tleh vlečejo. Ti trakovi pa niso bili samo za parado, ampak so imeli lep pomen, četudi ne preveč praktičen. Predstavljali so “štrike” zvonov, s katerimi so imeli botri in botrice prvič pozvoniti. A iz tega ne smete sklepati, da smo mi kake kravje zvonce v zvonik obesili. So dokaj veliki.

Za botre in botrice nismo bili v zadregi. Čisto naravno in pravilno je bilo, da smo določili tiste, ki so se zavezali zvonove plačati. Velikega so prevzeli dobri jolietčani s tem, da so obljubili toliko časa zanj kolektati, dokler ne bo plačan, kar pridno vrše. Tisti, ki so takoj začeli s kolektanjem ali sami odrinili večjo vsoto, so bili povabljeni za botre in botrice. Mej temi je bil Mr. Anton Šraj s soprogo. On je sam dal \$25.00. Pravno toliko jih je iz-

posloval od kompanije Gross McCowan, kjer je vpislen in vzel še knjižico za kolektanje. Dalje Mr. Niko Vraničar s soprogo. On nam je že parkrat poslal nabrane prispevke. Potem Mrs. Wraneshich, ki jako vneto dela v ta namen. Pa naša stara navdušena sodelavca Mr. Marko Bluth in Mr. Joseph Muhič s sprogoma. Kolekta vseh sledi na drugem mestu. Ti nam jamčijo, da bodo prej ali slej dosegli omenjeno svoto.

Srednji zvon je prevzelo društvo sv. Štefana, K. S. K. J., št. 1. iz Chicage. Za botre je izvolilo svojega ustanovitelja in najuglednejšega člana Mr. Anton Gregoriča s soprogo.

Za tretji zvon je bilo pa še najlažje določiti botra in botro. Mr. Frank Grill s soprogo ga je hotel sam plačati, kar nas je seveda le veselilo. Dosledno tudi ni mogel biti drugi boter oz. botra kot on in ona.

Pred slovesno sv. mašo ob 10. je celebrant pozval botre in botrice, naj pridejo na cerkvene stopnjice, ter primejo za trakove vsak svojega zvona. Sam je s potrebnimi strežniki odšel v zvonik, da jih v imenu škofa blagoslovi in krsti. Čez nekaj časa nestrpnega čakanja pride iz zvonika poročilo, da je veliko zvon blagoslovljen in krščen na ime Marije Pomagaj, nakar so bili jolietški botri pozvani naj potegnejo za trakove in mu razvežejo jezik v slavo Mariji in zahvalo dobrotnikom. Kmalu za tem pride drugo poročilo, da je srednji zvon blagoslovljen in krščen na ime sv.

Štefana, naj botra potegneta za trakove, da zapoje v čast svojemu patronu in zahvalo dobrotnikom društva sv. Štefana. Nato je došlo še tretje oznanilo, da je blagoslovljen tudi mali zvon in krščen na ime sv. Frančiška, naj se še on oglasi v čast sv. Frančišku in zahvalo dobrotniku Mr. Frank Grillu s soprogo. Za tem vso vsi trije zapeli veselo kranjsko pesem s potrkanjem. Mej tem se je duhovščina šla napravljat za sv. mašo.

Pred sv. mašo je bil slavnosti primeren govor, katerega vsebina je bila slovenska ljubezen do zvonov, ki se je mej vojno, ko so jih rekvirirali za kanone in po vojni, ko so župnije tekmovala mej seboj, katera si bo prej nove nabavila, v tako jasni luči pokazala. Da ta ljubezen do zvonov tudi v ameriških Slovencih še ni zamrla, priča slavnost, ki smo jo pravkar dovršili. Nato se je govornik še dobrotnikom zahvalil in jih zagotovil, da bodo novi zvonovi še poznim rodovom glasni klicarji in oznanjevalci njih velikodušnosti. Ko bodo dobrotniki priromali k Mariji Pomagaj, jih bodo veselo pozdravljali. Kedar bo končano vse njih zemeljsko romanje, jim bodo žalostno zapeli v zadnje slovo. In še ne bodo pozabili nanje. Vsako leto na vernih duš dan, ko bo v cerkvi slovesna sv. maša za rajne vstanovnike, se bodo znova razjokali nad njih zaraščenimi grobovi.

Ta genljiva slovesnost se je izvršila v sicer malo hladnem, a lepem vremenu. Po cerkveni slavnosti, ko se je komaj začela božinja na hribu, je pa začelo deževati in je trajno prenehalo šele proti večeru, ko je večina že odšla proti domu.

Kakor znano je "Kranjc" rajši od znotraj moker kot od zunaj. V tem oziru se kar ne more amerikanizirati. Če bi se to zahtevalo za drugi papir, bi jih bilo malo ameriških državljanov. No pa pri piknikarskih pijačah jih men-

da še ni dosti pijancev postalo. Tu pride bolj količina kot kakovost v poštev, da društvo kaj "naredi." Ker je pri nas topot malo naredilo, a se za precej veliko zavezalo, je sklenilo ob ugodnejšem vremenu ponoviti piknik. Domenili smo se za drugi avgust, ki je bil letos ravno v nedeljo. To je naš dan, slavno znana porcijunkula, ki jo bomo kot frančiškani vsako leto slovesno obhajali, naj že kedo pride k nam ali ne. Ker smo jo letos prvič, smo se vendar čutili dolžne javnost nanjo opozoriti in ji dati priliko se vdeležiti porcijunkulskih odpustkov. To je bila naša druga slavnost. Topot smo imeli lepo vreme. Ne samo cerkvena slovesnost, ki se je začela s slovesno sv. mašo ob 10. in končala s petimi litanijami ob 3. pop., je lepo izpadla, tudi piknik je imel jako ugodno vreme. Vendar udeležba ni bila velika, tudi od strani društvenikov ne. Jim je bila menda moča prejšnje slovesnosti še v preveč živem spominu.

Tretjo slovesnost smo imeli v nedeljo 16. aug. Ker je bila bolj domačega značaja, smo jo prvotno mislili v domačem krogu obhajati. Trije naši kleriki, dva Slovaka in en Slovenec Fr. Benedikt Hoge iz znane dobre družine Hoge, Bridgeport, O., so polagali svoje slovesne redovne obljube. Lepa in pomeljiva slavnost je to, a bolj za nas, kot za svetne ljudi. Ker imamo pa mi tudi mej svetom mnogo taci, ki spadajo v našo veliko družino, to so tretjeredniki in tretjerednice, smo sklenili vsaj te povabiti. Mej ameriški Slovenci je tretji red še bolj slabo zastopan. Mnogo bolj mej Slovaki. Pri sv. Mihaelu v Chicagi jih je cela armada. Te smo obvestili in jih povabili na slavnost, zlasti še radi tega, kar sta dva njihova polagala nekrvavi žrtvi Bogu na altar.

V lepem številu so se odzvali in ob tej priliki priredili čisto slovaško slavnost, kakor mi Slovenci 24. maja, s procesijo okrog cerkve in

samostana. Slovesno sv. mašo je imel naš hišni predstojnik Rev. John Ferlin, O. F. M. in sprejel obljube. Slavnostni slovaški govor je imel Very Rev. Mosg. Viktor Blahunka, blagoslov popoldan pa Rev. Emerik Gottschal, slovaški župnik iz Jolietta in njegov asistent Rev. Job. Ljudstvo je bilo jako zadovoljno. Tretjeredniki, ki so bili v najobilnejšem številu zastopani, so sklenili, da bodo za praznik sv. Frančiška 4. oktobra zopet prišli.

Mene ni bilo doma. Že predno se je ta slovesnost končno določila, sem obljubil predstojniku božje poti v Carey, O., da bom prišel pomagat Slovence spovedovat. Odreči mi ni kazalo in je prav da nisem. Lepo število Slovencev iz Clevelanda in okoliških naselbin, ter Ohio, se je za velik šmaren zbralo tam. Stara cerkev, kjer smo imeli svojo sv. mašo s slovenskim govorom, je bila polna, dasi radi ogromne množice ljudstva, bilo jih je do dvanajst tisoč, ni bilo mogoče vseh skupaj dobiti. Popoldne pri procesiji smo korporativno nastopili in peli slovenske litanijske, in kar smo še znali. Kedor pravi, da se Marijo tudi doma lahko časti, ni treba hoditi na božja pota, tisti naj bi se enkrat udeležil takega romanja, kakor je za veliki šmaren tam, pa bo kmalu spremenil svoje mnenje. Vpliv take ogromne mase, ki ji ista globoka čustva ljubezni do Marije vro iz src in naraščajo v morje, napravi na človeka mogočnejši in pretresljivejši vtis, kot še tako s peklenskim ognjem zakurjena misijonska pridiga. Mnogi zastarani grešniki valovom tega veletoka svetega navdušenja ne morejo kljubovati. Omehčani in skesani se približajo spovednici, ki so se je prej na daleč ogibali. Zato pa kedor ljudi, zlasti nas Slovence, ki nam je romanje prirojeno, odvrta od nje, jim krade ljubezen do Marije, kar je za take, ki so mu jo dolžni oznanjati, tim bolj žalostno.

KOLEKTA OB PRILIKI BLAGO-SLOVLJENJA ZVONOV.

Darovali so: \$25.00 Mr. in Mrs. Anton Gregorič. Po \$20.00 so darovali: Mr. in Mrs. Frank Grill; Mr. in Mrs. Venišnik Po \$5.00 so darovali: Frank Kobal; N. J. Vraničar; Agnes Vraničar. \$1.50 je N. J. Vraničar; Agnes Vraničar. Po \$2.00 so darovali: Math Kremesec; Družina Skrbec; Uršula Kušar; L. Skrlap; Michael F. Kobal. \$1.50 je daroval Jacob Gombač. Po \$1.00 so darovali: Mary Mavrovich. P. Mauretič; Frank Stainko; Martin Shifrer; G. Salmič; Joe Stajerk; Jos. Sluga. Johana Perko; Fanie Grill; Margaret Pfeifer; Rozi Zbačnik; J. Stanko; Frank Gorgovič; Mrs. Avgustin; John Tomec; Frances Stainko; Kati Shonta. Martin Frank; John Mavrovich; Frank Žokalj; Frank Dolenc; John Novak; Ana Perko; Mrs. Farkas; Steve Salay; John Wolkar; Frank E. Vraničar; Uršula Bogolin; Matt. Grill; John Kerstnik; Frank Gorkes; John Kumar; Martin Foys; Steve Foys; Steve Salay; Martin Mushič; Mary Potočnik; C. Kerzinič; Martin Gabor; Peter Cemažar; J. Maseck; Joseph Kolenc; Frank Zabkar; Leo Jurjovec. Mary Feinger; Mike Gerdovič; L. Skerlep; Mary Shifrer; Amalia Bobič; Mary Kobal. Rossie Pajman; Justin Pavlin; Johana Pernich; John Golob; Louis Zeleznikar; Louis Bobich. Peter Cof; Joe Strukel; J. Gregorič; Lilian Zabkar; Silvester Hra-star; Leo Mladič; Josephine Maseck; Steve Tomša; Mr. Bracelnik; A. Farkaš; John Progar; John Jazbec; Anton Bogolin; D. Oberman; John Horvath. Frank Kralj; Alojz Prijatelj; Mary Gerdavič; J. Trselič; Andrej Tomazič; Martin Vidic; Mary Ravnikar; Joe Sladič; Math. Gorjanc; A. Kremesec; Mary Omerzel. J. A. Kostelz. Po 50c so darovali: Antonia Sluga; Lina Pičman; Anton Znidaršič; J. O. Verbaj; Ludvig Tement; Mary Mladič; W. Vraničar; Matt Frkač; Mr. Podlipec. Matt. Tomše. Po 25c so darovali: Mrs. Mladič; Josephine Mlakar; Ludvig Kušar; John Katič; F. Kolar; Mary Sajović. Po 10c so darovali: Agnes Augustinè; J. Tomazič. 1c je darovala I. Chučnik.

Za kolegij smo prejeli od 1. junija do 1. septembra.

Darovali so: Ana Baušek \$25.00; Mrs. Svegel \$20.00; Družina Hiti \$12.00. Po \$10.00: N. N. Michigan; Miss K. Pavlič. New York, N. Y. Mr. Anton Pavlič; N. Y. Po \$7.00: Mrs. Stare; John Flajnik, Falton, Pa. Po \$5.00: Mrs. Golden, W. Va.; N. N. Chicago, Ill.; Anna Demšak; M. Gordanič. Po \$4.00: Mrs. Balantič. Po \$3.00: N. N. Po \$2.00: Mrs. Dusaper; Mary Lorenc. N. N. Mrs. Zobeck; N. N. Joseph F. Muhič, Joliet, Ill.; Frances Motoh; Kemerer, Wyo.; Mrs. Hočevar, Clove. O. \$1.25 Mr. Tomšič. \$1.20 Mr. Zdešar. Po \$1.00: Mrs. Javernik; Mrs. Simonič; Mrs. Squah; N. N. Mrs. Smrekar; Mrs. Butala; Ana Jakše; Julijana Palola; Mrs. Klein. Mrs. Elitz; Mary Divjak; N. N. Mrs. Otoničar; Mrs.

Marlej; Mrs. Oražen; Joseph F. Muhič, Joliet, Ill.; Harold Johnson, Joliet Ill. N. N. Chicago, Ill.; Jerca Lindič, New York, N. Y.; Johana Kervin, Waukegan Ill.; Jakob Bačnik, Joliet Ill.; Mary Cesar, Wandling Pa.; Fanie Muha Chicago, Ill. Kath Stuler, Milwaukee, Wis.; Ana Friskovič, Milwaukee, Wis.; J. F. Muhič, Joliet, Ill.; Julija Vidmar, Leadville, Colo.; Fani Zordan, Mullbery Kans.; Agnes Vraner, Indianapolis, Ind.; Frances Kastelic, Joliet, Ill.; Eugene Jurkovič, Chicago, Ill.; John Jurkovič, Chicago, Ill.; J. F. Muhič, Joliet Ill. Po 50c: John Tušek, Joliet, Ill.; Mary Brglez, La Salle, Ill. Jenie Kovačič, Milwaukee, Wis.; Terezija Vračko, Milwaukee, Wis.; Jenie Mohorko, Milwaukee, Wis.; Mrs. Prebalič, So. Range, Minn.; N. N.; Ignac Miklušič; Mrs. Goršič; Mrs. Ravnohrib, Sartel, Minn.

Novi člani za Apostolat sv. Frančiška.

Mrs. Johna Pelan, Cleveland, Ohio. Mrs. Mary Skulj, Cleveland, Ohio. Mr. in Mrs. Math Kremesec, Chicago, Ill. \$65.00 na račun ustanovnine; Mike Trinko, Chicago, Ill. \$51.00 za moštanco; Mr. Anton in Mrs. Kat. Sraj, Joliet, Ill. \$25.00 za zvon Mar. Pom.; Mrs. Jennie Gaspari, Cleveland, O. \$20.00 za cerkev; Mr. Mike Kumar, Chicago, Ill. \$7.00; Ivan Traven, Joliet, Ill. \$5.00 za cerkev; Alojzij Darović, Chicago, Ill. \$2.00; Neimenovan \$2.00; Klara Blaes, Joliet, Ill. \$1.00; Tony Squash, E. Pittsburgh, Pa. \$1.00

Za Apostolat sv. Frančiška smo prejeli do 1. septembra.

\$20.00 je darovala Mrs. Squah. Po \$10.00 so darovali: Mr. Horaner; Mrs. Gantar; Ven. S. M. Consolata; Mrs. Aufderkalin; Mrs. Kijaček. Ivanka Zavadnik; Mrs. Tomazin; Peter Culinovič; Kath. Hayden; Mrs. F. Gnader; Marie Brenuš; Mers. Mevžek; Roze Mance, Lockport, Ill.; Frank Simonič, Chicago, Ill.; Geo. Pekar, Pittsburgh, Pa.; Rose Hrobak, Auscinila, Pa.; Jos. Drašler, N. Chicago, Ill. Anna Kizanak, Baritann, N. Y.; Mary Babič, Rauč, Minn.; Alojzija Zupančič, Cleveland, Ohio; Andrew Tomec, Johnstown, Pa. \$5.00 je darovala Mary Papež, Joliet, Ill. Po \$3.50 so darovali: Mrs. Snidar in družina; Mary Miklič, Solida, Colo. \$3.00 je darovala: Eva Goydus, Whetland, Pa. Po \$2.00 so darovali: Mary Živornik, Clev. O.; Ana Lampert, Farrell, Pa.; Mr. Krašovec. \$1.50 je daroval Mr. Schuman. Po \$1.00 so darovali: Joseph Maloney, New York, N. Y.; N. N. Cleveland, O.; N. N. Po 50c so darovali: Barbara Fotta; Miss M. Oman, Cicero, Ill.

ZA ŠTUDENTA:

\$50.00 je darovala E. M. Dobbe, Waleburg, Conn.

Za Apostolat:

\$10.00 N. N. Cleveland, O.; \$8.00 Fr.

Puc, Forest City, Pa. \$5.00 F. Zidar, Forest City, Pa.; Uršula Oven, Forest City, Pa. \$4.00 F. Gercham, Forest City, Pa.; Joe Siver, Forest City, Pr. \$3.00 Frank in Margaret Punčar, Forest City, Pa.; Karolino Koter, Forest City, Pa.; Mrs. John Repar, Eveleth, Minn.; John Molik, Forest City, Pa. \$2.50 George Platinšek, Forest City, Pa.; F. Skube, Forest City, Pa.; F. Riznor, Forest City, Pa. \$2.00 F. Lovrs, Forest City, Pa.; Joe Rozman, Forest City, Pa.; Joe Bucenely, Forest City, Pa.; Josephine Bucenely, Forest City, Pa.; F. Sever, Forest City, Pa. \$1.75 F. Anžlovar, Forest City, Pa. \$1.00 M. Zeleznikar, Forest City, Pa.; George Vergovšek, Forest City, Pa.; Karel Kovačič, Forest City, Pa.; Math Lautar, Kenosha, Wis.; Jenie Slabe, Chicago Ill. 50c N. N. Chicago, Ill.

Za sv. maše smo prejeli:

Mrs. Stare, v. d. nam. 1 (1). Mr. Simonič, v. d. nam. 1 (1). Mrs. Skulj, v. d. nam. 1 (1). Mrs. Raman, v. d. nam. 1 (1). Mrs. Campa, v. d. nam. 1 (1). Mrs. Cerne v. d. nam. 1 (1). Družina Lorenc, n. č. sv. Ant. 1 (1). N. N. za r. Pavel Klotnica, 1 (1). Jožef Zelenko, v. d. nam. 1 (1). Francis Starman, Alix, Ark., v. d. nam. 1 (1). Mary Skerl, Worcester, N. Y., po nam. 2 (2). Miss Kook, Cleveland, O. za r. Ivano in Mary Vodopivec 2 (2). Ista za r. sorod. Miss. Kook, 1 (1). N. N. Soudan, Minn., n. č. M. P. za r. mater in sestro, za d. v. v. v. 2 (2). Ista, za spr. brata, za srečno smrt, v. d. nam. 3 (3). Agnes Viskovič, Hoboken, N. Y., za r. mater 1 (1). Mrs. Rožič, Joliet, Ill., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). Franja Adič, West Allis, Wis., n. č. M. P. za zdr. 2 (2). Antonia Nemgar, Eveleth, Minn. v. zah. za zdr. 2 (2). Mary Bačar, Calumet, Mich., n. č. M. P. za zdr. sina 5 (5). Mary Prus, Soudan, Minn., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). N. N. Joliet, Ill., za r. F. P. 1 (1). Družina Faus, Chicago, Ill., n. č. Presv. Srcu Jez. 1 (1). Mary Zore, Olyphant, Pa., po nam. 1 (1). Mary Smith, za r. Peter, Katarina, Katarina S. M. Modesta Smith 4 (4). Bara Zelko, Joliet, Ill. za r. Eliz. Stadohar, 1 (1). Frances Kostele, Joliet, Ill. v. zah. za usl. proš. 3 (3). Ista za r. moža 2 (2). Margaret McGrow, Lemont, Ill., za Brigito McGrow 5 (5). Ista za d. v. v. 5 (5). Johana Flake, Greaney, Minn., n. č. M. P. in sv. Ant. za d. nam. 1 (1). Bara Zelko, Joliet, Ill., v. zah. M. P. za usl. proš. 1 (1). Katar. Nemanič, Joliet, Ill., za r. Martina in Ana Skof 1 (1). Frank Cerne, Chicago, Ill. za r. žlahto Frank in Ana Cerne 1 (1). Jacob Rode, Waukegan, Ill., za zdr. 1 (1). Isti za r. Frank Rode, 1 (1). Frank Skulj, Clev. O. za r. stariše 1 (1). Neža Gorc, So. Wilmington, Ill., za r. Mary Smrekar 2 (2). S. E. Lavisik, Tarentum, Pa. n. č. M. P. za zdr. 5 (5). N. N. Lansing, O., n. č. M. P. za spreob. 1 (1). Ana Mlakar, Olyphant, Pa., po nam. 1 (1). Agnes Kranjc, Barberton, O., za r. Jer-

neja Braništ 2 (2). Andrej Tomec, za r. Jožefo Tomec 1 (1). Mary Pavletič, Ambridge, Pa., po nam. 1 (1). Louis Srebrnjak, Detroit, Mich., n. č. M. P. za zdr. 2 (2). Frances Bergant, Export, Pa., n. č. M. P. in sv. Tereziji v zah. 2 (2). Paulina Trgovac, St. Mary's, Pa., n. č. M. P. in sv. Roku 2 (2). Ana Cesar, St. Francisco, Calif., n. č. M. P. za zdr. Frank Pelan, Cleveland, O., za r. stariše 2 (2). Ludwig Zigmund, Cleveland, O., po nam. 1 (1). Mary Žerovnik Cleveland O., za r. Mary Režekl 1 (1). Mrs. Susha, Sheboygan, Wis., za r. Anton Susha 1 (1). Ista za r. Agnes Susha 1 (1). Marie Prislant, Sheboygan, Wis., n. č. M. P. po nam. 1 (1). E. A. Ssheruel, Syracuse, N. Y., n. č. M. P. za spr. Sina 1 (1). Johana Ortač, Willard, Wis., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). Mary Rozina, Forest City, Pa., za bol. otroka 1 (1). Mary Kremesec, Chicago, Ill., po nam. 1 (1). Agnes Hotujec, Shield, Pa., n. č. M. P. po nam. 1 (1). Josephine Pintar, Burgettstown, Pa., za dober nam. 1 (1). Moliet Thomas, Chicago, Ill., za duše v vicah 2 (2).

Frances Starman, Alx., n. č. M. P. po man. 1 (1). Mary Škerl, Worcester, N. Y., po nam. 1 (1). Miss Cook, Cleveland, O., za r. Ivano, Mary Vodopivec, za r. sorod. Cook 3 (3). N. N. n. č. M. B. za mater in sestro, za spreob. brata, za sreč. smrt, za zadošč. za razžalitve, 5 (5). Agnes Viskvič, Hoboken, N. Y., za r. mater. 1 (1). Mrs. Božič, Joliet, Ill., n. č. M. P. za zdravje. 1 (1). Terezija Adič, West Allis, Wis., n. č. M. P. za zdr. 2 (2). Antonija Nemgar, Eveleth, Minn., za zdr. n. č. M. B. 2 (2). Mary Bacar, Calumet, Mich., za zdr. sina n. č. M. P. 5 (5). Mary Prus, Soudan, Minn., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). N. N., Joliet, Ill., po nam. 1 (1). Mary Kodrič, Ellwood City, Pa., n. č. M. B. za usl. prošnje. 1 (1). Družina Fraus, Chicago, Ill., n. č. pres. sreč. Jez. 1 (1). Miss Zore Olyphant, Pa., po nam. 1 (1). Mary Smith, za r. Peter, Katarina, sestro Katarina Smith in S. M. Modesta 4 (4). Bara Želko, Joliet, Ill., za r. Eliz. Staudohar 1 (1). Ista za n. č. M. P. za usl. prošnje. 1 (1). Jakob Rode, Waukegan, Ill., za zdr. 1 (1).—Isti za R. Frank Rode 1 (1). Frank Škulj, Cleveland, O., za r. stariše 1 (1). Neža Gorc, So. Wilmington, Ill., za r. Mary Smrekar 2 (2). S. E. Lavašik, Tarentum, Pa., n. č. M. P. za zdr. 5 (5). N. N., Lansing, O., n. č. M. P. za spreobr. 1 (1). Mrs. Ana Mlakar, Olyphant, Pa., po nam. 1 (1). N. N., Barberton, O., za r. brata 2 (2). Andrej Tomec, Johnstown, Pa., za r. br. Jožefa Tmec 1 (1). Mary Pavletič, Ambridge, Pa., po nam. 1 (1). Louis Srebrnjak, Detroit, Mich., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). Frances Bergant, Export, Pa., n. č. M. P. v zahvalo 1 (1). Ista, na čast sv. Tereziji 1 (1). Paulina Trgovac, St. Mary's, Pa., n. č. M. P. 1 (1). Ista na čast sv. Roku 1 (1). Ana Cesar, St. Francisco, Cal., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). Katarina Nemanič, Joliet, Ill., za r. Martin in Ana Škof 1 (1). Frank Černe, Chicago,

Ill., za r. Sorod. Frank in Ana Černe 1 (1). Č. S. M. Agnes, Blauvelt, N. J., po nam. 1 (1). Neimenovana, iz Joliet, po nam. 1 (1). Miss M. Oman, Cicero, Ill., za r. Mary Tomazin 1 (1). Neimenovana, Forest City, Pa., v zahvalo za usl. proš. 1 (1). Anna Banks, Detroit, Mich., po nam. 3 (3). Mary Varšek, Waukegan, Ill., n. č. M. P. 1 (1). Ista na čast sv. Terezije 1 (1). Mary Šivic, Forest City, Pa., za r. očeta 1 (1). Ista, za r. Jurij in Mary Šivic 1 (1). Mary Urič, Anwood, Mont., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). Mary Kukar, Joliet, Ill., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). Ista, na č. sv. Tereziji za zdr. 1 (1). Urška Konda, Joliet, Ill., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). Ista, n. č. sv. Tereziji, za zdr. 1 (1). Marko Plut, West Allis, Wis., n. č. M. P. v zahvalo 1 (1). Julija Vidmar, Leadville, Colo., n. č. M. P. 1 (1). Frances Kostelc, Joliet, Ill., v zah. za usl. proš. 3 (3). Ista, za r. moža 2 (2). Margaret McGrow, Lemont, Ill., za Brigito McGrow 5 (5). Ista, za pomoč dušam v vicah, 5 (5). Johana Flake, Greaney, Minn., n. č. M. P. in sv. Ant. za zdr. 1 (1).

S. M. Agnes, Blauvelt, N. Y., po nam. 1 (1). N. N. po nam. 1 (1). Miss Oman, za r. Mary Tomazin 1 (1). N. N., Forest City, Pa., v zah. 1 (1). Ana Banks, Detroit, Mich., po nam. 3 (3). Mary Varšek, Waukegan, Ill., n. č. M. P. 1 (1). Ista n. č. sv. Terez. 1 (1). Mary Šivic, Forest City, Pa., za r. Očeta 1 (1). Mary Urič, Anavond, Mont., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). Mary Kukar, Joliet, Ill., n. č. M. P. in sv. Terez. za zdr. 2 (2). Urška Konda, Joliet, Ill., n. č. M. P. in sv. Terez. za zdr. 2 (2). Marko Bluth, West Allis, Wis., v zah. 1 (1). Julija Vidmar, Leadville, Colo., n. č. M. P. 1 (1). Rose Prelogar, n. č. M. P. 1 (1). Ana Ferlic, n. č. M. P. 1 (1). Ista, n. č. M. B. za zdr. 1 (1). Mary Zore, Olyphant, Pa., po nam. 1 (1). Marko Bluth, Joliet, Ill., n. č. M. P. v zah. 1 (1). Mary Zidar, Forest City, Pa., za r. Ivano Skubic 1 (1). Ana Gercham, Forest City, Pa., v zah. za zdr. 2 (2). Mary Globokar Biwabik, Minn., za Jos. Globokar, 2 (2). Mary Vinišnik, Joliet, Ill., za zdr. Magl. Batuzič 1 (1). Anna Gercham, Forest City, Pa., po nam. 1 (1). Ista za r. Uršulo, Franka, Mary Praznik 3 (3). Mary Maček, Moon Run, Pa., n. č. M. P. in sv. Ani 1 (1). William Reitz, Lemont, Ill., po nam. 1 (1). Mrs. Galogher, Lemont, Ill., po nam. 1 (1). Mary Svete Forest City, Pa., n. č. M. P. za zdr. 1 (1). N. N. Joliet, Ill., n. č. sv. Ani za zdr. 2 (2). Ista za verne duše v vicah 3 (3). Mary Cimperman, Clev. O., n. č. sv. Ana 1 (1). Francis J. Kavanagh, New York, N. Y., za r. moža 5 (5). Neža Smrekar, So. Wilmington, Ill., n. č. M. B. 1 (1). Joseph Zebinko, za rajne 1 (1). Mrs. Mišič, v dober nam. 1 (1). Joseph Bartol, za r. John Jazbec 1 (1). Ana Gerchman, za r. John Gerchman 1 (1). Mrs. Blahunka, za duše v vicah 1 (1). Peter Harbolj, po nam. 1 (1). Veronika Kely, po nam. 1 (1). Bar-

bara Totla, v dober namen 2 (2). Stefan Suty, v d. nam. 2 (2). Frances Svete, v zah. 3 (3). Stefan Jenko, po nam. 1 (1). Miss Kostelec, po nam. 1 (1). Mrs. Kvšek, za ranjko 2 (2). N. N., v dober nam. 1 (1). Mrs. Simon Elitz, n. č. M. B. 1 (1). Martin Košček, po nam. 3 (3). Mary Deželan, n. č. M. P. 2 (2). Neža Košmrl, za r. J. Košmrl 2 (2). Agnes Gorup, v d. nam. 3 (3). Mary Grodsek, po nam. 1 (1). Družina Sveglj, v d. nam. 4 (4). Johana Vaušek, po nam. 1 (1). Agnes Korča, n. č. M. P. 6 (6). Jenie Mevzek, v d. nam. 2 (2). Mary Gregorič, v d. nam. 1 (1). Ana Hric, po nam. 2 (2). N. N., po nam. 3 (3). Frances Bučar, Cleveland, O., za r. Mary in Atnon Russ 1 (1). Ista po namenu 1 (1). Mary Ohlin, Petersburg, O., po namenu 1 (1). M. Stimetz, Brooklyn, N. Y., po namenu 1 (1). Paulina Trgovac, St. Mary's, Pa., na č. sv. Vidu za zdravje 1 (1). Maria Virost, Hawk Run Pa., za r. moža 10 (10). Jožefa Bučincl, Forest City, Pa., v zahvalo n. č. Materi Božji 1 (1). Mary Fabjan, Pueblo, Colo., v zahvalo n. č. Materi Božji 1 (1). Ana Hribar, Nashwauk, Wis., po nam. n. č. sv. Jožefu 1 (1). Ista na čast Materi Božji za zdravje 1 (1). N. N., na čast Materi Božji po namenu 1 (1). Mary Bulič, Corning, O., za duše v vicah 2 (2). Magdalena Intihar, Elcor, Minn., po n. č. M. Božji 2 (2). Josephina Messec, Chicago, Ill., n. č. M. Božji po namenu 5 (5). Mrs. Stanfel, Calumet, Mich., za r. moža 2 (2). H. Bolušcak, Pullman, Ill., za č. Materi Božji za zdr. 1 (1). Genive Palos, Olyphant, Pa., n. č. sv. Antonu za zdr. 1 (1). Frances Slabe, Chicago, Ill., n. č. Materi Božji za zdr. 1 (1). Ista za r. Martin Slabe 1 (1). Karolina Milost, Elmhurst, Ill., za r. Frank Kerkoč 1 (1). Anna Ieklič, Joliet, Ill., n. č. M. P. za zdravje 2 (2). Alojzija Nose, Pueblo Colo., po namenu 1 (1). Justina Kirn, Waukegan, Ill., n. č. M. P. po nam. 1 (1). Ista, na čast sv. Tereziji po nam. 1 (1). Neimenovana, Forest City, Pa., n. č. M. P. za posebne namene 1 (1). Ista, na časť M. P. za zdr. družine 1 (1). Neimenovana, Bargerton, O., za duše v vicah 3 (3). Johna Pelan, Pelan, Cleveland, O., za r. stariše 2 (2).

Za ČASTNO STRAŽO SO DAROVALI

Mrs. Amalia Uršič, Miss A. Uršič, Miss Dorothy Uršič, A. Squah po en dolar; Mrs. M. Culik dva dolarja.

Mrs. Josephina Kervin 417 Roscelin St. Chicago, Ill nam obširneje piše kako se je v bolezn zaobljubila Mariji, da bo poromala k njej v Lemont, ako ozdravi. Naročila je devetdnevno lučko pred Marijo Pomagaj in deveti dan je otekla, ki jo je mučila popolnoma izginila. Prvi prosti čas bo porabila in se prišla osebnq zahvalit Mariji.